RAMAZAN BAYRAMI

SEVİNÇ VE TEFEKKÜR GÜNÜDÜR

Bulgaristan Müslümanları Başmüfütüsü Dr. Mustafa HACI

İçinde bulunduğumuz dünya, dolayımızda gelişen olaylar bizleri Yaratıcımızın büyük hikmetine ulaşmak yolunda eşsiz birer araç olmuşlardır. Hattâ en ufak bir varlık dahi bize kendisine ve Allah Tealânın büyüklüğüne dair pek çok şeyler anlatmaktadır. Bu varlıkları ve onların yaratılmasındaki anlamı Allah Tealâ bize onları "herşey" diyerek bir bütün halinde Kur'ân-ı Kerim sayfalarında açıklamaktadır. Onların birçokları, pek tabii, ayrı ayrı belirtilmektedir. Buna rağmen onlar Rabbimizin yüceliğini gösteren delillerdir.

Böyle olduğuna göre O'nun ayeti kerimelerinde özellikle belirttiklerinden biri olan Ramazan ve Ramazan Bayramı neden ibarettir?

Ramazan bir ibadet ayı olup bu ay esnasında Kur'ân-ı Kerim okunup, aynı zamanda derin derin düşünülmelidir. Bu ay zarfında müslümanlar sık sık kendilerine şu soruyu sormalıdırlar: "Neden Allah bizi yiyip içmekten mahrum kılıyor?" Elbette ki, biz bu sorunun cevabını aramalıyız, fakat herşeyden önce şöyle bir düşünmeliyiz: "Ramazan olmasaydı bayram olacak mıydı?" Evet, Ramazan olmasaydı bizler bayramın zevkini tadamayacaktık; Allah Tealânın bizlere bahşettiği rızkın bereketini ve nimetlerinin verdiği refahı ve huzuru değerlendirip anlayamayacaktık. Böyle bir imtihandan geçmeyince onun zevkini ve güzelliğini idrak edemeyecektik.

Ve işte, sayılı günler gelip geçince kapımızı çalan kutlu bayram sevincini yaşıyoruz. Evet, bayramlar sevinç, buluşma ve bayramlaşma günleridir. Bu günde kimse kimseye Ramazan esnasında ne yaptığını, ramazan tutup tutmadığını, buna imkânı olup olmadığını sormuyor, herkesler seviniyor, bir diğerlerinin bayramlarını kutluyor, samimiyetle kucaklaşıyorlar ve âdeta herşeylere yeniden başlıyor, uzun bir ayrılıktan sonra ilk defa görüşüyor, sefte karşılaşıyorlarmış gibi bir birlerine sarılıyorlar. Ne iyi değil mi? Evet, bütün bunlar böyle oluyor, zira Allah Tealânın emrini yerine getirdikten sonra lâyıkıyla seviniyor, bayram ediyorlar.

Bununla beraber müslümanlar bugünde de Allah Teâlânın buyruklarını unutmuyorlar. Onlar, bu günlerin gerçek amaç bildikleri ve ona yöneldikleri gerçek bayram olmadığını ancak asıl kurtuluş ve huzura kavuşacakları ve Allah Tealâ tarafından sadece Ramazan ayında değil, diğer zamanlarda da icra ettikleri ibadetlerin mükâfatını görecekleri güne bir hazırlık olduğunu bilmektedirler.

Evet, herkesler mesut, bahtlı, hepsi bayram diyor, kimse kimseyi hor görmüyor, küçümsemiyor, fakat aynı zamanda bazı kimseler yine de iyi ve hayırlı bir şeyler yapamamış olmanın elemini yaşıyorlar. Ve madem ki bayramlar yarın ahirette yaşanılacak gerçek bayrama bir hazırlıktır, bizler de bu elemi ve esefi böyle kabul edelim, çünkü her zaman kendimizi düzeltmenin, bu dünyada bulundukça iyilikler yapmanın mümkün olduğunu kabul edelim!

Ramazanlar, bayramlar ve onları yaşamak Allahın bizlere bağışladığı refah ve saadet günleridir. Onları memnuniyetle kabul ediyor, onlardan azami şekilde yararlanmak istiyoruz. Fakat aynı zamanda onlardan ders almamız ve manen olgunlaşarak ileriye, yüceliklere yönelmeye azmetmemiz gerektiğini unutmamalıyız. Ve bu, dünyadaki yaşamımız boyunca böyle devam etmelidir. Ancak bu şekilde. Allah Tealâ'nın hoşnutluğuna ermeyi ümit edebiliriz.

Esef etmenin bir fayda getirmeyeceği bu eksiklerimizi ve kaçırdıklarımızı af etmesini bekleyeceğimiz bir günde Allah Tealânın hoşnutluğunu ümit edebiliriz.

Bu günde bizler Allah Subhanehu ve Tealâya dönerek bütün müslümanların ibadetlerini kabul etmesini, onlara doğru yolu bağışlamasını, yanılmalardan korumasını ve yeryüzündeki yolculukları bitmeden yapacaklarının bilânçosunu yapmaları yolundaki ibadetlerini kabul etmesini dileyelim.

Bütün müslümanların Ramazan bayramını kutlarım!

EVLİLİK, İKİ BENİN BİZ OLMASIDIR

Evlilik iki kalbin birleşip, bir yolda el ele güvenle, sadakatla, sevgiyle, aşkla, saygıyla yürümesidir. Evlilik, toplumların huzurudur...

Evlilik, güçlü başarılı yetiştirilecek evlatların kalesidir. Evliliklerin olmadığı toplumlarda, eşcinsellik ya da beraberlikler çoğalır, bunlarda toplum yapısını bozar, aile kavramını bitirir. Efendimiz (s.a.s.): "Evlenin, evlilik benim sünnetlerimdendir" buyuruyor.

Günümüz evlilikleriyle geçmiş zamanın evliliklerini karsılaştırırsak, günümüz evliliklerine bakınca, evliliklerin bir tiyatro sahnesini anımsattığını görüyoruz. Aktörler hazır, oyun başlar ve beklenen sonla biter. Çünkü Salının geleceği Pazartesinden bilinir. Evlilik oyunu oynayanlar, ebedi gelecekleriyle oynadıklarının farkında değiller. Kimse oyun oynamadığının, farkında değildir. Ama film bitti mi rollerinin farkına varırlar. Eskiden bir gelin gittiği eve beyaz gelinliğiyle gider, beyaz kefeniyle çıkardı. Bu kuralın doğruluğunu savunmuyorum elbet de, ama insanoğlu evlilik hayatını artık günümüzün gelgitleriyle, TV dizileri, film sahnesi rollerindeki ışıltılı romantizm dolu, kusursuz bir hayatla yasamak istiyorlar.

Fecebook Evliliklerine Dikkat

Şöyle gençlerimizin beklentilerine bakacak olursak, önce bir ortamda tanışıyorlar, sanal ya da gerçek, facebook, twitter, düğün, kafe, kumsal, arkadaş ortamları vb. İki genç de kendilerini üstün meziyetleri olan mükemmel bir birey olarak gösteriyorlar. İlk yanlışa merhaba diyerek, gençlik heyecanı gözler de başlayıp, ihtiras ve istekler doğrultusunda devam eder. Kızlar makyaj ve süsün altında saklanırken, erkekler romantizmin altına sığınıyorlar. Heyecan, ihtiras ve TV dizilerindeki hayallerle bütünleşip evlenme kararını veriyorlar. Evlilik hayatinin olmazsa olmazı aileler, maalesef artık en son duyanlardan ve boyun eğip kabullenenlerden oluyor. Aileler ne yapalım bize sormadılar, hayat onların hayat bize de saygı duymak düşer deyip topu karşı kaleye yollarlar.

Gençlere Evlilikte Yol Gösterici Olmalıyız

Pardon orda durun? Karar elbet de gençlerin olacak ama onlara yasanmış tecrübelerden derlenen bir hayat anlatılmalı büyükleri tarafından... Herkese soruyorum; evlatlarınız zorlu bir yolculuğa çıkacak olsa ve sizde önceden o yolculuğu yapmış olsanız, evlatlarınızı uyarmaz mıydınız? Yanına alacaklarını, dikkat etmesi gereken kuralları, tüm zorlukları hatta çok tehlikeli bir

yolculuk olacağınıza eminseniz engellemez misiniz? Hepinizin bu soruya evet dediğini duyar gibiyim. Öyleyse aileler bu önemli hayat meselesinde gündeme girip, nerede tanıştıklarından tutun, mesleği, ailesi, inancı, kişiliği, komsularıyla, arkadaşlarıyla olan irtibatı ailesine verdiği önemi araştırılıp bir puzzle parçaları gibi,tek tek evladınızın önüne koyup, puzzle parçalarının oluşturduğu kişilik resmini evladınıza sunmalısınız...sonradan yaşanacak sürprizleri önlemek için... Şuan dikkat edilmeyen gençlik ihtiraslarıyla kenarda bekletilen Din, inanç, örf, adet, gelenek, görenek, aile yapısı ve yasam kalitesi, evlendiksen sonra birden ilk sıraları almaya baslar. Sebep artık heyecan bitmiştir, tiyatro sahnesinden hayata dönülmüştür. Ailelerin de gençler üstündeki etkileri de o zaman ortaya çıkmaya başlar. Gençleri birden sarsarlar, neler oluyor, bunlar var mıydı? Evet, vardı hem de kocaman, dini inancını sorgulamaya gerek yoktu, herkesin bir inancı vardır elbet her kes özgür istediği gibi yasabilirdi... Örf, adet, gelenek, görenek neydi ki bu zamanda kalmış mıydı, en başta aranmayan gelenek kuralları ortaya çıkınca buda ne ya diye soruluyor. Sonradan değişir dedikleri küçücük gördükleri her şey artik sahnedeydi, o zaman küçücük gördükleri maddiyat da evlenince kocaman bir sorunla çığ gibi üstlerine düşer, hani maddiyat mutluluk getirmezdi bir evladı yetiştiren özellikle anne ve babasıdır. Ağacı yetiştiren toprak değil midir?

Toprak verimli değilse, gerekli gübre, su, verilmezse ağaç meyve verebilir mi? Aile yapısı dünyaya ahirete bakış açısı sonradan ortaya çıkmaz o hep var dır fakat aşk gibi 3 harfin arkasına sığınılır...

Doğru Seçilmiş Eş Hayata İlaçtır

Evlilik bir çift ayakkabıyı benzer aslında, biri büyük olursa, yürümek de zorluk çekersin, biri yüksek biri alçak olursa, topallarsın, yola çıksan da başaramazsın. Tencere kapak olmalı, kapak kapanmazsa, o yemek pişmez! Evlilik hayatını yasamaya başlamak dünyaya yeni gelen bebek kadar sancılı ve zordur. Doğru seçilmiş eş sancılara ilaçtır. Efendimiz (s.a.s.): „Her biriniz, sükreden bir kalp, zikreden bir dil, ahiret işinize yardımcı olacak mümine bir kadın edinsin” buyurur. Evlilik Birlikte

Mutluluğu İnşa Etmektir

Evlilik, sadakat ister.

Evlilik, güven ister.

Evlilik, sevgi ister.

Evlilik, beraber ağlamak, beraber gülmek ister.

Evlilik, eşlerden birinin hasta olunca diğerinin şifa olmasını ister.

Evlilik, zor bir yolculuk da omuz omuza mücadele ister.

Evlilik, yıllar geçse de gözlerde tek bir resim olan eşi ister.

Evlilik, maddi manevi destek de el ele vermek ister.

Evlilik, eşlerinin bir birbirlerine seni seviyorum demelerini kalpten ister.

KUREYŞ SÛRESİ

Zehra ERİŞ

Meâli: 3-Artık onlar, bu beytin (evin, Kabe'nin) Rabbi'ne ibadet etsinler.

Allah'ın gizli ve açık, bilinen-bilinmeyen, yaz-kış devam eden sonsuz nimetlerine mazhar olan, kendilerine Beytullâh'ın emânet edildiği, son peygamberin kendi kabilelerinden çıkması şerefiyle yüceltilen bir topluluğa düşen vazife, şüphesiz, bu nimetleri verene minnet ve kulluktur.

Başka insanların, diğer millet ve kabilelerin, belki çeşitli sebeplerle şirk için (kendilerince) mazeretleri olsa da, Kureyş'in Allah'a sunabilecekleri hiçbir mazeretleri yoktur. Daha çok kısa bir zaman önce, apaçık bir mûcize olarak kendilerinin de şâhit olduğu üzere, beytini, ebabil kuşlarıyla korumuş olan Allah Teâlâ'ya şirk koşmak, affedilmez bir hatadır.

Fahreddin Râzî der ki:

"Nimet vermek, iki şekilde olur.

Zararı bertaraf etmek. Bu nimet, Fil Sûresi'nde anlatılmıştır.

Menfaat sağlamak. Bu nimeti de, Kureyş Sûresi anlatmaktadır.

Cenâb-ı Hak, verdiği nimetlerin peşinden kulluğun yerine getirilmesi gerektiğine dikkat çekerek «Artık onlar, bu beytin (Kâbe'nin) Rabbi'ne ibâdet etsinler.» buyurmuştur." (Fah- reddin Râzî, Mefâtihu'l-Gayb, XXIII, 432-433)

"Felya'büdû" kelimesinin başındaki "fe" harfi, ifadede şart mânâsı bulunduğu içindir. Fe'ye

şart mânâsı verildiğinde, âyet-i kerîmenin mânâsı şöyle olur: "Madem öyle (bunca nimet içinde ibadet etmiyorlar) hiç olmazsa, onlara güvenlik ve esenlik verdiği için ibadet etsinler!.."

"Rab" kelimesinin zikredilme sebebi de, Ebrehe'nin orduları Mekke'ye yaklaştığında, Kureyş, Kâbe'nin korunmasını putlardan değil, "Kâbe'nin Rabbi" olan Allah'tan beklemiş ve "Bu beytin onu koruyup kollayacak bir Rabbi var!" demişti. Eğer onlar, Kâbe'nin gerçek Rabbi olarak Allâh'ı bilip tanıyorlarsa, yapacakları şey de o tek "Rabbe" ibadet etmek ve O'na hiçbir şeyi şirk koşmamaktır.

"el-Beyt", bilinen ev, yani Kâbe'dir. Allah Teâlâ, "beyt" kelimesinin başına "el ön eki" koymak ve beyti kendisine nisbet etmek sûretiyle, ona tâzim edilmesini işaret buyurmuştur. O, sıradan bir ev değildir. O beytin sahibi, Allah Teâlâ'dır. Kureyş de bu beyt sayesinde, diğer Araplardan üstün ve şerefli kılınmıştır.

4- O ki, kendilerini açlıktan doyuran ve korkudan kendilerine güvenlik verendir.

Bu âyet-i kerîmede geçen "açlıktan doyuran" kelimeleri ile ilgili şu açıklamalar yapılmıştır:

Hazret-i İbrahim, Hacer Validemiz ile Hazret-i İsmail'i bu ıssız ve çorak vadiye bırakırken, Allah'a "Rabbimiz, ben çocuklarımdan bazısını, Senin Beyt-i Haram'ının yanında, ekinsiz bir vadiye yerleştirdim. Rabbimiz, namazı kılsınlar diye (böyle yaptım). Artık sen de insanlarından birtakım gönülleri, onları sever kıl ve onları çeşitli meyvelerle besle!" (İbrahim Sûresi, 37) diye duâ etmişti. Gerçekten o zaman bu vadide, ne bir su, ne bir ağaç ve gölge vardı. Yiyecek bir şey bulmak da mümkün değildi. İşte Cenâb-ı Hak, kimsenin bulunmadığı bu vadiyi, önce zemzem ile ziynetlendirmiş, ardından oraya yerleşen topluluklarla bereketlendirmiştir. Peygamber Efendimizin bu âyetleri okuduğu hengâmda, Kâbe, Hazret-i İsmail -aleyhisselamın soyundan gelen Kureyşliler'e aitti ve Mekke'de su, meyve ve çeşitli yiyecekler noktasında hiçbir sıkıntı yaşanmamaktaydı. O hâlde böyle bir mıntıkada açlıktan tokluğa, yokluktan kalabalığa, türlü baskın ve zulümlerden huzur ve emniyete ulaştıran Rabb'e karşı sonsuz bir şükür duygusuyla ibadet etmek gerekir. Bu şükrü de en çok Kureyş Kabilesi hissetmelidir.

Hazret-i İbrahim'in bu duasının bereketi yanında, Kureyş'in emniyet içinde farklı bölgelere ticaret için seyahat etmesi, oralardan yaz-kış değişik sebze ve meyveleri getiriyor olması ile de "açlık" çekerken "doyurulmuşlar"dır. Aynı şekilde

Allah Teâlâ tarafından insanların kalplerine denizle seyahat etme daha câzip gösterilmiş ve Mekke'ye -çöl yolculuklarına nisbetle- çok daha yakın olan Cidde üzerinden çeşitli yiyecekler ve taze meyveler ulaşmıştır. Cidde limanına gelen gemilerden yüklenen mallar, deve ile iki gecelik bir konaklama neticesinde Mekke'ye ulaşabiliyordu. Bu da o günün şartlarında, etrafı çöllerle kaplı bir mekânda Allah'ın nasıl bir lütuf ve ikramda bulunduğunu göstermeye kâfidir.

Cenâb-ı Hak, onları "korkudan emniyete kavuşturmuş"tur. Daha önce de anlatıldığı üzere, Kureyş'in kervanları her türlü baskı ve yağmadan korunmuştu. Allah, onları, Ebrehe ve ordusunun zulüm ve saldırısından da korumuştu.

İnsanın en tabiî ihtiyaçları, hayatta kalma ve korkulardan emin olmadır. İnsanın, aç kaldığı veya korkuya yenik düştüğü zamanlarda yapamayacağı şey yoktur. İşte Rabbimiz, Mekkelileri ve bilhassa Kureyşlileri bu iki temel ihtiyacın, hem de çevredeki bütün olmuşuz şartlara rağmen, nasıl karşılandığını hatırlatmakta ve onları, bu yeni dine en önce îman eden kimseler olmaya dâvet etmektedir.

Sûreden Çıkan
Hüküm ve Hikmetler

Allah Teâlâ, Kureyş'e verdiği sayısız nimetleri hatırlatmakta ve onları bu nimetlere karşılık şükür ve itaate dâvet etmektedir. O hâlde nimet arttıkça, şükür ve kulluğun da artması gerekir.

Allah Teâlâ, Hazret-i İbrahim -aleyhisselâm-'ın duâsını kabul et

miş, çölde bir hayat bahşetmiş ve onun neslinden son peygamberi bu topraklarda yaratmıştır.

Kâbe ve çevresi, Allâh'ın hürmet ve tâzim istediği mübârek mekânlardır. Haram sınırlarıdır. Buradaki kulluk büyük bir ecre sebep olurken, buradaki isyan da insanı büyük felâketlere sürükler.

Kureyşliler, hem pek çok nimetlerle zenginlik, refah ve huzur içinde yaşıyor, hem de her türlü tehdit, baskı ve zulümden korunmuş olarak hayat sürüyorlardı. Bu durum, Peygamber Efendimizin dâveti olan İslâm'la karşılaşana kadar böyle devam etti. Ancak onlar, kabul etmemek bir tarafa, Peygamber Efendimiz ve ashâbına zulmetmeye başlayınca, Allah onlara olan nimetlerini noksanlaştırma- ya başladı. Hatta hicretten sonra Mekke büyük bir kuraklık ve açlık içinde kavruldu. Mekkeliler, dâvetine inanmadıkları o peygambere, ricâ-minnet etmek üzere pek çok aracı gönderdiler. O hâlde kıymeti bilinmeyen, şükredilmeyen nimetlerin azalması mukadderdir. Nîmet, şükürle ziyadeleşir; nankörlükle yok olup gider.

Allâh'ın bir kuluna veya bir kavme ikrâmı, ilelebet devam etmez. Onlar, kendi hâl ve gidişâtlarını bozunca, o ikramlar da değişir. Onlar, kendilerini ıslâh edince de o lütuflar devam eder.

Allâh'ın hâzineleri çok geniştir. Bir şeyi murad ettiği zaman, ona değişik vesileler ihsan ederek nimetini tamamlar. Bazen bir kuşu göndererek bir fil ordusunu yok eder; bazen çölün ortasında bitip tükenmeyen bir su çıkartır, bazen de alevler, ateşler içinde gül bahçeleri inşa eder. O hâlde kula düşen, her şeyin sahibi ve yaratıcısı olan, müsebbibu'l-esbâb olan, sebepleri var eden Allâh'a sığınmak, O'ndan başka bir sığmak aramamaktır.

ACILI GÜNLERİN ACI HATIRALARI

Sene 1985. Ocak ayının son haftası. Günlerden pazartesiydi. Razgrat ili Samuil belediyesine bağlı Vladimirovtsi Hebipköyünde postahane şefi olarak çalışıyordum. Saat 15.40'ta telefon çaldı. Telefoncu kız: "Naçalnik, seni arıyorlar!" dedi. Hemen telefonu aldım. Razgrat İl postahane şefimiz Danailov:

- Ramadan, dikkat et, sana söylüyorum. Hafta sonuna kadar telefonun başından hiç ayrılmayacaksın! Gece gündüz orada duracaksın dedi. Ben de:

- Başüstüne! cevabını verdim.

Çok geçmedi, saat 16-20'de dört adet tank ve dipler köyün merkezindeki okumaevi yanında büyük alana gelip yerleştiler. Ciplerde ve zırhlı araçlardan inen birçok kızıl baerli ellerinde kalaşniklerle öteye beriye dağıldılar. Karşıdaki Ziraat kooperatif binası da çalışanlar hemen çıkarak telâşla dört bir yana koşuşmaya başladılar. Köy içindeki tanklardan başka bir tank köyün çıkışında Razgrad yolunu, diğer bir tanesi de İsperih yolunu kontrol altına almışlardı. Köye çıkış giriş yasaklandı. İnsanlar korkuyla bakkala gelip çeşitli ihtiyaç mallarını alıp acele evlerine dönüyordu. Herkesi tarifsiz bir korku sarmıştı.

Yanımdaki telefoncu kız korkudan ağlamaya başladı. Ona:

- Korkma, kızım. Sen, sen evine git, yarın saat onda gel. Burada sorumlu benim! dedim.

İsimleri değiştirilmesi sadece Rodoplu Müslüman Pomaklara ve Çingenelerle karışık aileler için geçerliydi. Böyle yalanlarla bizi uyutmaya çalışıyorlardı. Oysa perşembenin gelişi çarşambadan belliydi. Komşuda oynayan ayı bir gün bize de gelecekti. Zaten bu felâketin dalga dalga geleceği önce kimliklerimizden belli olmuştu. Onlarda "Milli nesubiyeti" yerine dalga dalga bir çizi çiziliyordu.

Aynı gün köyün parti sekreteri, muhtarı, ziraat kooperatifi başkanı ve ileri gelen diğer sorumlu şahıslar Samuil (Işıklar) Beldiye Parti Komitesine çağrılmışlardı. Köy, belirsiz bir karanlığa dalmış, her yanı korku sarmıştı. Hanelerin dış kapıları kilitlenmiş, pencereler perdelenmiş, her yer tarifsiz bir ıssızlığa gömülmüştü. Saat 20.30›da telefonum çaldı. Kooperatif başkanı Recebin ailesi telefonun öte yanında ağlayarak:

- Dayı, Recepler halâ eve gelmedi. Çok korkuyorum. Acaba ne oldular? diye telâşla sordu. Ben:

- Korkma, gelir onlar! dedim.

Ertesi sabah köyün merkezinde kırmızı hareler köyün ileri gelenleri harekete geçtiler. Saat on sıralarında köyün ileri gelenlerinin isimlerini değiştirmeye başladılar. Köyün meydanına gelip giden insanların yüzleri kararmış, kalpleri kin ve öfke doluydu. Derken insanlar paralarını çekmek için postahaneye akın ettiler. Gişede uzun bir kuyruk oluştu. Daha önceden kızıl barelilerin şeflerinden biri yanıma gelerek:

- Naçalnik, Türkçe konuşmak yok! Türkçe konuşana para vermeyeceksin! diye beni tehdit etti. Ben de:

-Tamam. İnsanlar bunu zaten biliyorlar! dedim. Sıradakine parayı vereceği anda: başımla: "Ne kadar?" işareti yaptım. O da parmağını kaldırıp "Beş altı yüz!" işareti yaptı, parasını alıp gitti. Kuyruk, uzadıkça uzadı. Kırmızı hareliler gelip beni kontrol ediyor ve:

- Naçalnik, zorun var mı? diye soruyorlardı. Ben de:

- Yok! Herşey normal gidiyor! diye cevap veriyordum.

Akşam olmak üzereydi. İş saatim sona ermişti. Bir ara köyün ünlü demirci ustası İslâm Usta ağlayarak postahaneye geldi:

- Naçalnik, bana 4000 leva para ver! Bu akşam ailemle köyden çıkıp başka, uzak bir yere gideceğim! Geçen günler beni poliste pek çok dövdüler, fakat bunu kimseye söyleme! dedi.

İsimlerin değiştirilmesinin,

ikinci gününde çok acıklı bir olay oldu. İnsanlar sırayla, birer birer veya ailece muhtarlığa isimlerini değiştiriyorlardı. Sırada Hebipköyün en yaşlısı olan 1906 doğumlu, seksene merdiven dayamış Hasan Hocanın Halil Dede gelince oğlu Mahmut:

- Baba, senin Bulgar adını nasıl yazsınlar? diye sordu.

- A-be, çocuğum, benim Allahın izniyle konmuş ezan adım var. Ben başka isim istemem. Bu yaşta ayıp olur. Ben razı değilim. Bu nasıl şey böyle? deyince orada görevli komşu Hırsovo köyünden Bulgar Çifçi Birliği Partisi milletvekili Kiril Peyev gözyaşlarına hakim olamadı ve:

- A-hı, biz bu insanlardan ne istiyoruz? Bunların suçu ne? Bu insanlar hayat boyunca bu memleketin kara toprağında çalışmış, askerliğini yapmış, vatana hizmet etmişler. Daha ne istiyoruz onlardan? deyince masa başında çalışanlardan Rusçuklu iki genç ve muhtarlıkta çalışan sekreter Mariya Durmuşeva kalemlerini bırakarak beş altı dakika ara verdiler. Ortada bir ıssızlık oldu. Sonra:

- Bu dedeyi daha fazla üzmeyelim, dediler ve adını rasgele Aleksandır Alenksandrov Aleksandrov diye yazdılar.

Hebipköyden memleketin birçok şehirlerinde gençler işlemekte oldukları için, baba isimlerinde bir yanlışlık olmasın diye telgraflar gönderiyorlardı. Ben de o telgrafları alıp belediyeye götürmüştüm. Onları bırakıp çıkarken milletvekil Peyev ardımdan çıktı, sağ kolunu boynuma atarak, hep beraber muhtarlıktan çıktık. Bana:

- Dostum, bu çok acıklı bir mesele ama ne yapalım! Yukarıdan emir var. Beni de bir yaramazlık olmasın diye gözcü olarak gönderdiler. Acılar çeken Türk insanlarımıza, dostlarımıza yapılan bu çok ayıp bir iş ama yaptırıyorlar işte... Hebipköyde yüz seneden beri böyle insanlık dışı bir şey görülmemiştir. Burada Türkü, Bulgarı, Romu dostça, kardeşçe, iyi komşuluk içinde yaşayagelmişler, düğün ve bayramlarda Bulgarı, Türkü hoşgörü içinde hep beraber olmuşlar, birbirlerine yardım etmişler. Hiç bir Bulgar Türk komşusuyla konuşurken ona Bulgar adını söylememiştir. Onlar da bu isim değişmesine karşı Bugün bile köyde dostluk ve iyi komşuluk devam etmekte, yalnız kalan ihtiyar Bulgar komşularına Türk komşuları yardım etmekte. Bir görün, Zdravets (Tursun köyde) yalnız kalan Bulgar komşularına Türk komşuları göz kulak olmakta, bakmakladırlar. Bir cenaze çıksa mezarlarını Türk gençleri kazmakta. Oysa o yıllarda bazı Bulgar akademisyenleri, tarihçiler ve rejimin önderleri güya Bulgaristanlı Türklerin de Bulgar soyundan ve kökeninden geldiklerini iddia ediyorlardı. Bu inanç ve görüş üzerine o günlerde Deliormanın, hattâ Bulgaristanda yaşayan Türklerin çok sevdiği ve onur duyduğu aydınımız ve hocamız olan Selim Bilâl Serteli kaybettik.

İsperih ilçesine bağlı Ortamahalle (Sredoseltsi) köyünde 13 Ocak 1915'te doğan ve 1942'de Medresetü-n Nüvvabın Tali kısmından alâcı olarak mezun olmuş, uzun yıllar Sofyada çıkan "Yeni Işık" gazetesinde başyazar ve yardımcısı olarak çalışırken Komünist Partisi üyesi olduğu için parti Merkez Komitesine çağrılıyor ve kendisine: "Sen, tarihimizi çok iyi bilenlerdensein. Yarın saat sekizde Bulgaristan Milli Televizyonunda Türk halkına yönelik şöyle bir konuşma yapacaksın: "Ey Türk kardeşlerim, bizim soyumuz, kökenimiz de Bulgarların soyundan gelmedir. O yüzden isimlerimizi gönüllü olarak Bulgar isimleriyle değiştirelim!" Bunu birkaç defa tekrarlayacaksın!" deniliyor. Selim Hocanın cevabı şöyle olur: "Ben ecdadımızın tarihini bilirken bunu asla yapamam!" "Söyleyeceksin, yoldaş!" Selim Hoca o gece hiç uyumadan sabahı beklerken şöyle karar alır: "Ben, sevgili milletime kıyamam!" Ve sabaha karşı, tanyeri ağarırken yaşadığı apartımanın dördüncü katından kendisini aşağıya atarak intihar eder, canını Allaha teslim eder.

Kendi akrabaları, yakınları ve dostları cenazesini Sofyadan alıp memleketi olan Deliormanın Nasuhçular köyü kabristanlığına gömerler ve: "Ey sevgili dostumuz Selim ağabey, seni hiç bir zaman unutmadık ve de unutmayacağız. Sana duamızı eksik etmedik ve etmeyeceğiz. Sen, milletin uğruna şehit oldun. Kutsal Kitabımız Kuran:

"Şehitler ölmez, onlar yaşarlar!" der. Sen, kabrinde rahat uyu, müsterih ol. Allahın rahmeti üzerine ve ruhun da şad olsun!" diyoruz.

Ne yazık ki, iş bununla da bitmedi. 18-20 Mayıs günlerinde Deliormanın üzerinde halâ siyah bulutlar dolaşmaktaydı. Türk insanının onurunu, kimliğini ve benliğini yok etmek isteyen Jivkov rejimine karşı dayanamayan Türk insanımız coşmuştu, artık önüne durulamazdı. Deliormanın dört bir yanından onbinlerce insan kendi hak ve özgürlüğünü korumak için Şumen iline bağlı Pristoye (Yusufhanlar) ve Mahmuzlu köylerinde yürüyüşe geçti. Ölüm pahasına da olsa yılmadan haklarını savundu ki, bu yürüyüşte Mahmuzlu köyünden iki, Kus köyünden de bir gencimiz şehit oldular. Fakat biz biliyoruz ki, şehitlerimiz daima kalbimizde yaşayacaklardır.

Ey Yüce Allahım, bir daha böyle acı günleri Türk insanımıza gösterme. Göstermek isteyenlere de fırsat verme! Bu güzel vatan bizim de öz vatanımız. Biz de insan gibi yaşamak istiyoruz. Bu güzel vatanda yaşayan Türk, Bulgar ve her ne milletten olursa olsun, bizleri kardeşçe yaşamaya nasip eyle. Şehitlerimizi anarken onlara Allahtan rahmet diler, ruhları şad olsun derim! Amin.

Pçelina köyü, Razgrat
Ramadan YAKUP

Çocuk şairimiz Celil Yunus 70 yaşında

“Biz, Çalışılan Topraklarda Büyüdük...”

Söyleşiyi gerçekleştiren: İ. Çavuşev

Sayın Celil Yunus, Bulgaristan’da Türk çocukları için şiirler yazan tek kişi kaldınız. Yuvarlak yaşınız vesilesiyle bu konuşmayı tasarladık. Önce, müsadenizle okuyucularımıza kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

Doğum yılım 1945. Doğup büyüdüğüm yer Silistre’nin Emirköy’ü (Suhodol). Köyümde ilköğretimi bitirdim. Sonra, Razgrat Pedagoji Okulunda sınıf öğretmenliği okudum. İki yıl askerliğim, kırk beş yıl öğretmenliğim var. 2010’da yaştan emekli oldum.

EMİRKÖY

Çay rengi gül kurusu
Ayın on dördü için
Pay ayırır adına
Bindallı giyim kuşam
Görümlük ister bacı
Canın çektiyse eğer
Pınarından duru su
Göynür ısınır için
Söz yok ağzın tadına
Emirköy uzak akşam
Emirköy gül ağacı
Emirköy yiten değer...

İnsanın her şeyden önce manen büyüyüp yetişmesinde aile ortamının en önemli faktör olduğu bilinen bir şey. Siz nasıl bir ailede büyüyüp yetiştiniz? Yetişmenizde manen üzerinizde kimin en güçlü etkisi oldu?

Okul öncesi günlerimin en belirgin kişisi Cemile nine, babaannemiz. Büyüklerimiz sabah işe gider. Ağababamız da dışardadır. Cemile nine bizi doyurur sular, sonra hemen yönlendirir. Kimi kuzu gütmeye, kimi hayvan otlatmaya. Bazen kıra yemek götürürsün.

Eve en yakın ağaç elma ağacıydı. Ona bilgi ağacı desem... Bahardır, çok çiçek açar, yeşillenir; Yaz olsun, meyve verir; Sonbaharda yaprağını döker; Kış gelir beyaz başörtü örtünür. Babaannemiz ara sıra, ağacın sundurmaya düşen gölgesine bizi dizer, konuşur: “Beni iyi dinleyin!” dedi mi gün içindeki işleri sıraya koyar.

Acıkıp, oyundan eve döndük mü elimize bir tas ya da küçük bir kova (koyun keçinin sağıldığı) tutuşturur, avlunun gerisinde bulunan dut ağacına yollar. Dut toplar getirir, hep birlikte yeriz. Dutlar oldu mu Cemile ninemiz her gün bize dut yedirir, kendi de yer. Dut ağacı gelene gidene de karşı çıkar (ağırlar).

Akşam olur. Eğer büyüklerimiz kırdan henüz dönmedilerse, bizi başına toplayıp, Kur’an okurdu Cemile ninemiz. Bu sıra, ocakta yemek pişmiş, sacayağı üzerindeki tencere kapağı aralıktır, ara ara tıngırdar. Babaannemiz Kur’an okurken bazen yüz çizgileri gerilir, kimi göğüs geçirir, bazen de gülümserdi. ”Ne var?” “Ne oldu?” sorularına karşılık, kırışıklı eli “Sabredin!” dercesine bileğinden doğrulur. Okumasına ara verince de bize göre olanı anlatırdı.

“Sen ona uyma!” demesi bir başkaydı. Yıllar sonra nasıl aklımdan çıkmıyor! Ki, bir durum sonucu hangimiz kırılmışsa, kırgın, gelir babaanneye ağlanırdı. Cemile ninemiz onu avutur, kırgınlığı biter gider. “Sen ona uyma!” derdi. Hiç değişmeyen bir öğüdü ise: “Sen akıllı olur, ona uymazsan, ondan daha büyüksün, bunu hiç unutma!”

Komşulardan biri ailecek bir yere gittiyse, babaannemiz arada bir “Bakın bakalım gelmişler mi?”derdi. Koşa koşa gider, geldi gelmedi diye bilgi verirdik. Oyunda iken, söyleneni unuttuğumuz da oluyordu. O zaman gelir bizi oyundan alır, biraz çıkışırdı. Her ne iş, ne görev ise yerine getirilecek: “Çabuk olun!” buyruğuna kulağını açarsın.

Yama vurmak, sökük dikmek işini öyle kolay yapıyordu ki, iğne ile ipliği eline alsın, gözümü ondan ayırmıyordum. Hele iğneye iplik geçirme işi sanki kendiliğindendi. Ucuna uygun biçim verilen o iplik iğne deliğinden hemen geçer. İlginçti. Sonra taktı mı gözlüğünü, artık kıpırdamak, konuşmak olmaz. Uslu akıllı durmak var sonuna kadar. Yoksa, adamın aklını dikermiş iğne iplik. Geçerliydi Cemile ninemizin bu uyarısı.

İĞNE İPLİK
Oyun delisi çocuk
"Niçin iğneye iplik
"Sen iğneyle ipliğe
Yerinde durabilse
Geçirip daha sonra
Ömrünü verdin ise
İğne iplik ver beri
Gözlüğünü takıyor?"
Geçim dünyası oyun"
Söküğü dik ninesi
Çocuk yanıt arasın
Nine oyun mu dedin?

Özetle, olan bitene duyarsız kalınmazdı. Bir olaya ilişkin babamın söylediği iğneleyici söz (yetişkin sayılırdım artık): "Alem katran kaynıyor, sense istintakta kav çakıyorsun!" Unutur muyum?

Konu komşu birbirini gözetir, evine barkına göz kulak olur. Burada çocukların da sorumluluğu hesaba katılır. Öncelikli terbiye konuları: yardımlaşma, dayanışma vb.

Son yarım yüzyılda eski tür aileler parçalandı. Gençler, yaşlılardan ayrı yaşamaya başladılar. Bu tür bir parçalanma çocuk ruhunu nasıl etkiliyor? Kendi hayatınızdan örnekler verebilir misiniz?

Ben, geniş-büyük ailede bize verilen öğütlerle yetiştim. "Hazıra yok!" hep bir uyarı. İşleri oluruna tutarsın. Davranışın doğru mu yanlış mı, zaman zaman şu iki sözcükten biri ile değerlendirilir: günah ya da sevap. Dolayısıyla kendini bileceksin, tartacaksın. Hz. Ali sözü: "Ahlak ve fazilet aklın dışarıdan görünüşüdür."

YAĞSAYDI
Hava döndü dolaştı
Alnının teri ışır
Başımız hoş çok şükür
Çok uğraştı mübarek
Uğraşır günü bütün
Çok şükür Yaradan'a
Yağsaydı, dedi çiftçi
Gülseydi, dedi kızı
Olsaydı, dedi eşi
Bir an önce yağsaydı
Yüzü gözü gülseydi
Bir bereket olsaydı

Bugün, hızlı iletişimin teknolojik olanakları bir yandan kolaylık sağlarken, diğer yandan hep biraz her şeyi hazıra sunuyor. Alın teri ile kazançtan uzak tutuyor çoğunu. Para mal ilişkileri etkin görünüyor çevrede. Çocukların dünyası, sanırım, öğütten çok, iyi örnekleri gereksinir. Bu benim düşüncem. Ne demiş Hz. Ali: "Akıl gibi mal, iyi huy gibi dost, edep gibi miras, ilim gibi şeref olmaz."

Gençlerin yaşlılardan ayrı yaşama gerçeğine (isteğine) doğru yanıtları bulacaksa toplumbilimciler bulacak. Ben ev bark olduktan sonra da ana baba yanında sürdürdüm geçimimi. Nasıl? Bu soruyu soracak kimse, bu söyleşiyi önemsediğinde belki bir ipucu bulur, belki gerçeğe erdirecek bir iz sürer.

Yaşlı ile genci birbirinden uzak tutan ne? Geçim-iletişim kopukluğu nereden? Nedeni ne? Zaman sana uymazsa, sen zamana uy! Bu atasözü olumlu yönde düşündürebilse... Şöyle ki, insan olan sorgular: Zamana uyumlu muyum, aynı zamanda geçimli miyim? diyerek kendini denetlese. Neden olmasın! "Konuşmaların en önemlisi, kendi kendimizle konuşmamızdır, ama bunu nedense ihmal ederiz."(o.)

Aileden sonra hiç şüphesiz, okul ve öğretmenler geliyor. Siz, kendiniz de sabık bir öğretmen olarak onun rolünü nasıl görüyorsunuz? Nasıl olmalı bir öğretmen?

İçinde yaşadığımız zaman şimdi, hem geçmişi hem de geleceği içerir. Aslında, şimdi, geçmişi geleceğe bağlarken, yaşamımızın da aynası. Oysa, zamanımız -bu teknolojik çağo hazıra yok dedirten geçmişi unutturuyor. Günlük yaşam, para mal ilişkilerinin hüküm sürdüğü dünyada kimleri kimleri sorumsuz kılmış. Toplumumuz sarsıldıkça, yıpranan insan ne yapsın? Aileler kime, neye değer versin? En önce, eğitim-öğretim işinde her kim ise, gerçekleri görüp, görüşünü belirleyecek. Aydınlatacak, ışık tutacak. Aydın, aydınlatıcı olacak. Entel-dantel (entellektüel) kişilik bir tek kendi için ayrı, aydın kişilik ayrı şeyler. Eskiden beri insanlığın açılımı "iyiye, güzele, doğruya"! Bu uğurda aydınlatıcı olup aydınlatmak, aydının toplumsal sorumluluğu. Ben öyle düşündüm hep. Bunun yanı sıra, toplumu yöneten, ekonomiyi yönlendiren, siyaseti yapan, "nitelikli mi niteliksiz mi", "değerli mi değersiz mi" diye yer yer tartışmalar yapılır. Günün sorunu bence, sözü edilenlerin aydın olup olmadığı. Hepsinden önce de öğretmenimizin.

Uzun yıllardan beri çocuklara ait şiirler yazıyorsunuz. Bu yolda ne zaman kalemi eline aldınız ve ilk adımlarınız nasıl oldu?

Askerdim. Salıverilme gününe yakın eve dönüş, öğretmenliğe geçiş duyguları ileydim. Küçükken sevdiğim kuş güzeli geldi gözüm önüne: /Karnı beyaz/ Sırtı kara/ Yuva yapar saçaklara/ Kanatları/ Argıç argıç/ Ona derler/ Bir kırlangıç/. Çocuksuydu, ama ilk kez içli dışlı olduğum şiirdi kuş güzeli kırlangıç. Gerçi öğrencilik yıllarından karalamalarım vardı. Oysa hiç biri kırlangıç kadar beni yerimden oynatmadı. Kırlangıç uçtu, FİLİZ'e kondu. İlk adımım buydu. Kırlangıç şiiri didaktik. Kitabıma almadığım didaktik (bilgi verici, öğretici) şiirler de yazdımsa, araç olarak yararlandım onlardan derslerimde yeri geldikçe. İşte bir tanesi: Birinci sınıf öğrencisi okumayı yazmayı söktü müydü, şiiri sınıfta olsun, evde olsun seve seve okuyordu.

MÜJDE OLSUN
Ablalar ağabeyler
Öğretmenim ne derse

Gerçekten var gücümle
Müjde olsun diyorum
Hep aklımda tutarım
Kendime inanırım
Harfleri birer birer
Sizin gibi her derse
Okurum cümle cümle
Yazıp öğreniyorum
Ben hazırlık yaparım
"Aferin" kazanırım

Çocuk şiiri çığırından ayrılmadınız. Bu bereketli yolda kimin ve varsaydı neyin etkisini ve yardımlarını gördünüz?

'Bereketli yol' tanımı çok çarpıcı! Bu buluş beni ne sevindirdi bilseniz!

Doğrusu ya, biz çalışılan topraklarda büyüdük. Halkımızın ürettiklerinin bereketini gördük, hem de nasıl!

Düğün dernek, bayram seyran, örf âdet vb., belleğime yerleşen eski, bin bir görünüş!

Atalarımın ürettiği nice sözdeyiş biçimleri, halkın konuşmalarında yakaladıklarım:

/Yaşıyoruz hamdolsun/ Çok şükür bu günlere/ İyilik dirlik olsun / Geriden gelenlere/...

Tuna boyu Türkçesi gürül gürül! Şiirimin Türkçesi!

Gözüm gönlüm, bizim oraları. Gün gün özlemimde. Etkisi bitimsiz! Kaynağından bir bir beslenir şiirim!

NE İŞ
Gözümün içi uyum
Ne iş?... Titrer üşürse
Duvara tırmanan gül
Yedi iklim dört bucak
Ben sensiz olur muyum
Yıldızım renk düşürse
Sarıl sıkıca örül
Sensizlik kucak kucak

Yakın çekimli renk ver
Yakın çekimli renk ver
Yakın çekimli renkler
Yakın çekimli renkler

Yarım yüzyıl okullarımızda din dersleri okutulmuyor. Hala da bu engeli aşmış değiliz. Ateizm, hemen hemen her aileyi, her bireyi etkiledi. Siz, bunun olumlu veya olumsuz etkisini hissettiniz mi? Nasıl?

Memlekette çalıştığım yıllarda ateist eğitimi dert edinmiş o ideolojiyi iyi bilirim. Eğitim-öğretim programları da ona göreydi. Benim de içinde yetiştiğim bir sistem.

İnandırıcı olmaktan uzak, bocalama vardı. Küçük öğrencilerde ikilem sezgisi yer ediyordu, besbelli.

Günün birinde, bir kız öğrencimin (Müveddet) okul çıkış kapısında oyalandığını gördüm. Yanına geldim. Beni beklediğini söyledi, sonra sordu: "Allah var mı, yok mu?" Ayaküstü yönlendirdim: "Şimdi hemen eve git. Deden, ninen seni en iyi bilgilendirecek." Sabahsı okulda, çocuk, sesini kısarak "Allah var!" deyip geçti gitti yanımdan. Bu konu bir daha konuşulmadı.

Eğitim-öğretim programlarında din dersi elbette olsun. İslam düşünce sisteminin doğuşuna dayanak, iç kaynak olması bakımından Kur'an-ı Kerim'de akletme ile hikmet kavramına verilen önemin yanı sıra Hz. Peygamber'in hadisleri, uygulamaları var.

"Kur'an'ın düşünmeyi, akletmeyi ve hakikati aramaya yönelik emir ve teşvikleri göz önüne alınınca...", "Ayrıca İslam dininin mübelliği ve davetçisi olan Hz. Peygamber'in de birçok sözlerinde, tefekkürü, hikmeti ve varlığın hakikatini araştırmayı emrettiğini..." bilelim.

Ne yazık, bugün benim gözlemlerime göre, dinimizin öğretimi yetkin ellerde değil. Anlamlı okuma yazma olmadan, ezbere giden öğrenim yetersiz. Sonuçta dış etkenler kafa karıştırıcı oluyor, zarar veriyor. İman sahibi, saf, çoğu insanımız akıl hocalarının izinden gidiyor. Aldığı dersler ezbere, yetmedi, kulaktan dolma. Anlayarak kavrama, anlamlı okuma yazma yöntemi ile öğrenim gerekli. Din dersi varsın olsun, okutulsun.

Ne ki, yeterliliği sınanmış, yetkin kişilerce öğrenim ister.

Zoraki göç Sizleri de ta Eskişehir'e attı. Anavatanda da olsanız doğduğunuz yerlerin hasretini çekiyorsunuzdur. Bu ne biçim duygu?

İLE
Besler belleği usu
Kimi kez hava ılık
Alişim ile Tuna
Ne varsa eski yeni
Yol görünür geç değil
Senli benliğim usum
Renkli yükü dokusu
Soy soy boy boy ağaçlık
Uç uç baba yurduna
Yüklü istem evreni
Ağacım güleç değil
Git gel gönlü çocuksum

Her göç fırtınasından sonra, her şeye rağmen, bu yerlerde önemli bir miktar insanımız kalmış. Gidenler, onlara, bu kalanlara nasıl yardım etmelidirler?

Ben, para-mal konusu dışında yardıma hazırım. Şimdilik, istek gelirse, Türkçe ders okutan okullara Yağ Yağ YAĞMUR kitabımdan yollarım.

Bir zamanlar okullarımız vardı. Ana dilinde öğretim yapılıyordu. Şimdilerde ise ana dilinin okunması yolunda bile zorluklarla karşılaşıyoruz. Bu konuda ne düşünüyor ve bizim buradaki ana babalara nasıl tavsiyelerde bulunmak istersiniz?

DİLİN ÖNEMİ

Konfüçyüs'e sordular:

-Bir ülkeyi yönetmeye çağırılsaydınız yapacağınız ilk iş ne olurdu?

Büyük filozof şöyle cevap verdi:

-Hiç kuşkusuz, dili gözden geçirmekle işe başlardım.

Ve dinleyenlerin hayret dolu

bakışları karşısında sözlerine şöyle devam etti:

-Dil kusurlu olursa, kelimeler düşünceyi iyi anlatamaz. Düşünce iyi anlatılamazsa, yapılması gereken şeyler doğru yapılamaz. Ödevler gereği gibi yapılmazsa, töre ve kültür bozulur. Töre ve kültür bozulursa, adalet yanlış yola sapar. Adalet yoldan çıkarsa, şaşkınlık içine düşen halk, ne yapacağını, işin nereye varacağını bilmez. İşte bunun içindir ki, hiç bir şey dil kadar önemli değildir.(ö.a.a.)

"Eğer siz kendi değerlerinizi yaratamazsanız, kendi hayatınızı yorumlayamazsanız, kendi öykünüzü, kendi romanınızı, kendi şiirinizi kendi dilinizle dünyada olup bitenleri yorumlayamazsanız, başka yorumlar sizin kültürünüze girer ve başkalarının gözleriyle bakmaya başlarsınız. Başkalarıyla, başkalarının bakış açılarıyla dünyayı anlamaya, yorumlamaya çabalarsınız."

Ve güzel Türkçemiz: "Türkçenin derinliklerine dalınca, gözlerime on sekiz bin evrenden daha yüksek bir evren göründü."

Çoluk çocuğa karşı, Anadilde düşünce üretmeye varız, inşallah!

Bir çocuk dergisi, gazetesi veya kitabının önemini nasıl algılıyorsunuz?

Bir çocuk dergisi, gazetesi veya kitabının önemini, büyüklerinkinden çok daha zor bir işin altından kalkmak var anlayışı belirler.

Kitap için, dünyaya açılan pencere, denmiş. Dergisi, gazetesi de öyle. Çocuğun bakış açısını genişletecek, estetik görüşünü besleyecek. "İyiye, güzele, doğruya" özendirecek.

Hani, 1965-1968 yılları Sofya'da yayınlanan FİLİZ çocuk gazetesinin şunca katkısı oldu Türkçe öğretmenine, belirtmek isterim.

Halkın anlatıları, sözlü ya da yazılı, küçüğe büyüğe diye düzenlenmiş değil. Ancak sonraları, çocuk, benimsediklerini kendi beğeni dünyasına almış. Halkımızın ürettiği masallar, efsaneler, şarkılı türkülü öyküler, oyunlar, bilmece-bulmaca-sayışma-ninni v.b. gibileri. Çocuk, bunlardan kendi için kendine göresini seçiyor. Demek ki, ince bir ayrıntı var, çocuk onu gözetiyor. Çocuğun dünyasına uyumlu olabilmek (yazabilmek) için o ince ayrıntı diye gözetileni sezinlemek, sezmek, bilmek önemli. Başkacasına, sen sözlü ya da yazılı iletişim kurmak istediğinde o ayrıntıyı gözettin mi, öyle yüksek ki bir çocuğun algılaması...

Çocuğun seviyesine inemezsin, çünkü ona benzemeye özenirken, çocuklaşırken, olan ne oluyorsa oluyor. Çocuğumuzun kendi gibisinden başka algılama yanı yok!

Şeytan nasıl aldanmış? Konuyu, söz ettiğim o ince ayrıntıyı gözeterek şiire taşıdım.

KIZILCIK

Yakındır günü demiş
Almış gelmiş ölçeği
Günü yakındır desin
Kızılcığı en önce
Erken tutmuş işini
Ne bilsin kızılcığı
Çiçek açmış görünce
Sıksın hele dişini
Şeytanın akılcığı
Ağacı benimsemiş
Her neyse göreceği
Kendini bir denesin

Evet, bu şiiri o ince ayrıntıyı bilerek, gözeterek yazdım. Bu şiir ne kadar beğenilir bilemem, ama hangi çocuğa okuttumsa, gülümsedi, kendince bir haz duygusunu yaşadı.

Gelelim öbür yanına: Yetişkin biri bu şiiri okusa, bir ömür yaşamın içinde herhangi bir durum, olay ya da tutum göz önüne getirip ilişki kursa, olur mu olur. Bir şiir çoğul okunduğunda (değişik okuma düzlemleri uygulanabilen), okurunu dolayımlı alıp götüren ilişkilerle, ilişkilendirmelerle başarılı sayılırmış.

Bu şiirden söz etmekle, söylemeye çalıştığım: Halkın ürettiklerinden kimilerini sadece büyükler ya da sadece küçükler beğenir, benimser. Kimi üretilenleri ise hem büyükler hem de küçükler beğenir, benimser.

"Kızılcık" şiirini yazarken, çocuklara özgü o ince ayrıntıyı önemsedim. Ayrıca şiiri, benim ne ile ilişkilendirdiğimi söylesem! (Bunu paylaşmak pek doğru değil, çünkü okur kendince bir ilişki kurar. Okuru, ilişki kurduğu dünyalardan alıkoymak yanlış. Beni burada bağışlayın.) Rezil soya dönüş'e, o rezil günlere gönderme yapıyorum ben bu şiirle: "Kızılcık" şiiri, özü sağlam insana övgü!

MÜSLÜMANLAR dergisinin çocuklara ait HİLAL eki var. Onu nasıl buluyorsunuz ve daha neler yapılabilir diye düşünüyorsunuz?

Zamanında FİLİZ gazetesi biricikti. Şimdi ise Hilal dergisi iyi ki var. O bizim gözdemiz. Müslümanlar dergisi bir aile reisi benzeri işini biliyor. Hilal eki ile de küçükler için elinden geleni eksik etmiyor.

Halkımızın ürettiklerinde şiirselliği (güzelliği) görelim, tanıyalım, çocuklara sunalım: Ninniler, bilmeceler, maniler, türküler; efsane, öykü, masal vb. Geçmişten geleceğe, en peki şimdinin içinde değeri olan resim, şiir, öykü, zekâ oyunları, bilgi-iletişim yazıları olsun. Hilal biraz da okullu çocukların uğraşı alanına sayfalarını açsa... Öğrencilerin etkinliklerine göz atsa... "Güzel olan her şey şiirdir."(r.e.) "İyi insan şiirle yetişir."

GÖK KAPISI AÇILDI, HEMEN DUANIZI YAPIN

İsmail KARA

Küçük yaşlarda bir çocuk Kadir gecesi ile nasıl bağ kurabilir? Heyecanlı bir hikâyeye dönüşmüş "hakikat"leri anlatmak en iyi yol olmalı. Bize de anlatılan bir "hikâye" vardı; çok erken yaşlardan itibaren duymaya başladığımız ve zaman içerisinde keşfetmeye koyulduğumuz bir hikâye...

Çok yakınımız olan genç hanım aynı büyük hadiseyi yeniden yaşarcasına heyecanla anlatıyor:

Yaz aylarına rastgelen bir Ramazandı. Sıcak ve uzun... Yayla yaptırmakta olan komşumuz, mahallenin kadınlarını ve kızlarını tahta taşımaya çağırdı. Yayla tahtası hem kalın hem de uzun olduğu için her kadın taşıyamaz. Yaylanın keresteleri de öyledir; güçlü, kuvvetli ve dayanıklı erkek ister... Ramazan olduğu için sahuru biraz erken yapıp güneşe yakalanmadan gideceğimiz yere varmalıydık. Yaklaşık iki saatlik bir mesafe.

Sahuru yaptık ve yola çıktık. Önde erkekler, arkada otuz civarında kadın. Gürgenler, çamlar, kestaneler ve fundalıklarla çevrili orman yoluna girdik. Bildiğin patika yol... Ay ışığının aydınlığında yokuş yukarı gidiyorduk. Taşların arasından dökülen soğuk ve tatlı sulardan birine yaklaştığımızda beraber gittiğimiz yaşlı hala benimle bir arkadaşımı geriye çekerek "onlar gitsin, biz burada namazımızı kılalım" dedi. Yavaşladık ve suyun başına geldiğimizde oturduk.

Hala abdestini aldı. Biz almaya başlamıştık ki ortalık birden kıpkırmızı kesildi... Aman Allahım!... Ateşin içine düşmüştük. Orman, dağlar taşlar yanıyor gibiydi... Şaşkınlık içinde halanın sesini duyduk: Kızlar! Gök kapısı açıldı, hemen duanızı yapın! Onun baktığı tarafa doğru baktık. Göğün bir noktasında narın ikiye ayrılması gibi kor halinde bir yer gördük. Şaşkın ve heyecanlı idik, kapı da kapanmaya başlamış gibiydi...

Hala içten gelen bir iniltiyle duasını tekrarlıyordu: Ya rabbi!

Günahlarımı affet, Cennetine ko beni!... Yanımdaki gelinin yıllardır erkek çocuğu olmuyordu, o da bir erkek evlat istedi.

Ben bekârdım, helal süt emmiş ve "okunmuş" birinin kısmetime düşmesi için sessizce yalvardım.

Bunları yapana kadar gök kapısı da kapandı. Kendimizi toparladık, abdestlerimizi aldık, namazlarımızı kıldık. Yola koyulurken hala bizi uyardı: Gök kapısını görmek bir kısmettir kızım, herkese nasip olmaz, herkese de anlatılmaz. Onun için yetişeceğimiz kadınlar bahis açmazsa siz de bir şey söylemeyin, belki de onlar görmemiştir... Gerçekten de yüz, ikiyüz metre ilerimizdeki bu kalabalık herhangi bir şey görmemişti.

Halanın duası öteki dünyaya ait idi. Çocuk isteyen gelinin bir sene sonra oğlu oldu. Adını Zelkif koydular. Ben de helal süt emmiş ve okunmuş birine düştüm. Beni gelin olarak isteyen Kutuz'un evi bir ay kadar önce yanmış, kül olmuştu.

Komşularının evine gelin gidecek, yeni bir ev yapmak için yırtınacaktım. Arkadaşlarımdan bazıları da bana bu durumu hatırlatmışlardı. Ben duymazlıktan geldim, çünkü gök kapısı açıkken "okunmuş" birini istemiştim ve taliplim okunmuştu. Zaten gök kapısını görüp de dua edenlerin duası aynen kabul olur...

Bu hadisenin ve anlatımın etkisi ve cazibesi yüzünden olmalı ki okumakla ünsiyet peyda ettikten sonra gök / rahmet kapısı ile ilgili bilgiler, anekdotlar dikkatimi çekiyordu. Belki de bir dayanak, sağlam bir kaynak arıyordum. Rastladıklarım daha çok folklor, edebiyat ve türkü malzemesi idi. Fakat Elmalılı Hamdi Efendi'nin Kadir suresi tefsirinde verdiği kısa bilgilere kavuşunca çok heyecanlanmıştım. Merhumun yazdıklarını biraz sadeleştirerek aktarıyorum:

"İbn Hacer-i Heytemî (r.a.) Tuhfetu'l-Muhtac'da der ki: "Kadir gecesini görenin bunu gizlemesi sünnettir. Çünkü onun kemali ve faziletine ancak Allah Teâlâ'nın muttali kıldığı kimseler nail olur.

"Kadir gecesini görmenin ne demek olduğu konusunda da ulema hayli görüşler ileri sürmüştür. Alûsî'nin beyanından açıkça anlaşılan şudur: Onu görmek demek ona mahsus olan nurları ve meleklerin yeryüzüne inmesi gibi hususi şeyleri bilmeyi ifade eden alametleri görmek demektir. Veya böyle bir ilmi ifade eden ve hakikati ancak ehline malum olan bir keşfe ermektir".

* Mahalli dilde "okunmuş", hafızlık yapmış, dinî ilimler tahsil etmiş kişi için, bir de okunup üflenmiş su, tuz vb. için kullanılır. Okullaşma oranı arttıkça normal (laik!) tahsil almış kişiler için de "okunmuş" kelimesi kullanılacaktır.

YAZ KUR'ÂN KURSU
İLE İLGİLİ ANNE-BABALARA DÜŞEN VAZİFELER

1. Her şeyden önce evlatlarımıza dinini ve Kitabını öğretmeyi, asli vazifemiz bilip, onların Kur'ân öğrenmesi gerektiğine samimiyetle inanmalıyız.

2. Yavrularımızın dünya hayatlarını kazanmalarını düşündüğümüz kadar, kamil bir mü\'min olmalarını ve ebedi mutluluğu kazanmalarını da düşünmek zorundayız.

3. Gazete okumaya, televizyon seyretmeye ayırdığımız vaktin hiç olmazsa bir kısmını Kur'ân'ı okuyup öğrenmeye, anlamaya ve öğretmeye de ayırmalıyız.

4. Ev halkımızın kulaklarının ve gönüllerinin Kur'ân'a aşina olması için CD, DVD, teyp kasetlerinden bol bol Kur'ân dinlemeliyiz ve dinletmeliyiz. Radyolardan ve televizyonlardan geyik muhabbeti dinlemeye ayırdığımız vaktimizi ve ilgimizi Kur'ân'dan esirgememeliyiz.

5. Teknolojinin yeniliklerinden istifade ederek Kur'ân okumayı bilmesek dahi bir mealden anlamını takip ederek Kur'ân dinleyebiliriz.

6. Boş ve lüzumsuz haber gürültüleri yerine, aile fertlerimizle birlikte Kur'ân saatimizin olduğunu düşünün... Tıpkı haber saatleri gibi... Ötelerden ve gerçeklerden haberler veren kurtuluşumuzun şifresi olan Kur'ânî haberler daha çok dinlenmeye layıktır. Üstelik bu haberleri veren de Rabbimiz olduğuna göre...

7. Bilgisayardan Kur'ân öğreten CD ve DVD'lerden istifade edilebilir.

8. Küçük çocuklar evlerimizdeki olay ve hareketlerin (konuşmaların) resmini çekerler. Bu sebeple evlerimizin gündemi islam ve Kur'ân'dan uzak kalmamalıdır. Bu ortamda büyüyen çocuklar seve seve Kur'ân öğrenmeyi isteyeceklerdir.

9. Pembe dizileri ve lüzumsuz programları izleyen anne ve babanın yavrularının Kur'ân sevgisiyle büyümeleri mümkün değildir. O ailedeki çocuklar, ancak Pokemon, Himen, Süpermen... muhabbetiyle büyüyecek ve şuuraltına yerleşen bu kimliklerin ilah gösterilmesinin problemlerini yaşayacaktır. Bunların hastası olan çocukların Peygamber ve Kur'ân sevgisiyle büyümeleri mümkün olmadığı gibi tevhid akidelerinde de yaralanmalar olacaktır.

10. Çocuklarımızı, okullara ve üniversitelere gönderirken gösterdiğimiz ilgi ve alakayı, yazın Kur'ân öğrenmesi için camiye veya hocaya giderken de göstermediğimizde bu işi savsakladığımızı, önem vermediğimizi onlar da anlayacaklardır. Bu şekilde Yaz kursuna giden çocuktan bir şeyler öğrenmesini beklemek yanlış olur.

11. Çocuklarımızın ellerinden tutup bizzat hocasına götürmeli ve derslerini takip etmeliyiz. Yaz eğitiminde görev aldığı halde sorumluluğunu yerine getirmeyen insanı gerektiği gibi uyarmak da anne-babaların vazifesidir.

12. Kur'ân ve dini bilgiler öğrenmesi için çocuklara sevecen yaklaşılmalı, çeşitli hediyelerle teşvik edilmelidirler.

13. Kur'ân öğrendiğinde aile içi küçük bir tören yapıp çocuğumuzdan Kur'ân dinlemek ve dini sorular sormak sonra da hediyeler takdim etmek diğer kardeşlerini ve arkadaşlarını teşvik etmek için çok güzel olur.

14. Haftada bir akşam belirli bir saatimiz, Kur'ân veya sohbet saatimiz olmalı; ailenin bütün fertlerinin iştirakiyle anlaşılan bir tefsir ve hadis kitabından en az yarım saat kadar bir bölüm okunmalı ve mütalaa edilmelidir. Eğer okuma işini çocuklarımız sırayla yaparlarsa evimizde de ayrı bir manevi havanın estiğini fark ederiz.

15. Bütün bunlar anlık olmayıp daimi olmalıdır. Bu süreç devam ettiği müddetçe evimizde bir bereketin olduğunu hepimiz hissedeceğiz. Ekonomik bunalımlarınız azalacak, Allah'ın rahmet ve bereketinin üzerimize sağanak halinde indiğini yaşayacağız. Lütfen deneyiniz...

PEHLİVANLAR PEHLİVANI:

KARA AHMED

Emre GÜL

Ata sporumuz olan "güreş"te bugüne kadar birçok yetenekli sembol isim gelip geçti. Özellikle, bugün Bulgaristan sınırları içerisinde yer alan Deliorman(Aşağı Tuna Ovası'nda, Rusçuk, Razgrad, Silistre, Şumnu ve Hacıoğlu Pazarcık şehirlerini de içine alan) bölgesinden dünya çapında tanınan Koca Yusuf, Kurtdereli Mehmed, Kel Aliço gibi pehlivanlar çıktı. İşte Deliormanlı Kara Ahmed de bunlardan biriydi. 1870 senesinde Razgrad'ta doğan Kara Ahmet, küçük yaşta güreşe başladı. İstanbul'a gelerek döneminin ünlü pehlivanlarından Hergeleci İbrahim'in çırağı olarak yetişti. Ustasından yağlı güreşin bütün inceliklerini öğrenerek kuvveti ve yeteneği sayesinde kısa zamanda başpehlivan oldu ve adını duyurdu.

Kara Ahmed, zamanının güreş devleri olan Adalı Halil, Koca Yusuf, Kurtdereli Mehmed pehlivanlar gibi iri yarı olmasa da kendisinden güçlü pehlivanların karşısına çıkmaktan çekinmiyor ve onları yeniyordu. Koca Yusuf'un hazin ölümünün ardından Avrupalı güreş organizatörleri yeni bir Türk güreşçi arayışına girdiler. 1.80 boyu ve 105 kilo ağırlığıyla dışarıdan pek alımlı görünmese de kazandığı güreşlerle herkesi kendine hayran bırakan Kara Ahmed dikkatlerini çekince onu 1899 yılında düzenlenen ilk dünya (grekoromen) güreş müsabakasına davet ettiler. Kara Ahmed, Bu müsabakanın finalinde 138 kiloluk Laurent Le Beaucairois'i mağlup ederek "Dünya Şampiyonu" unvanını kazanan ilk Türk güreşçi oldu.

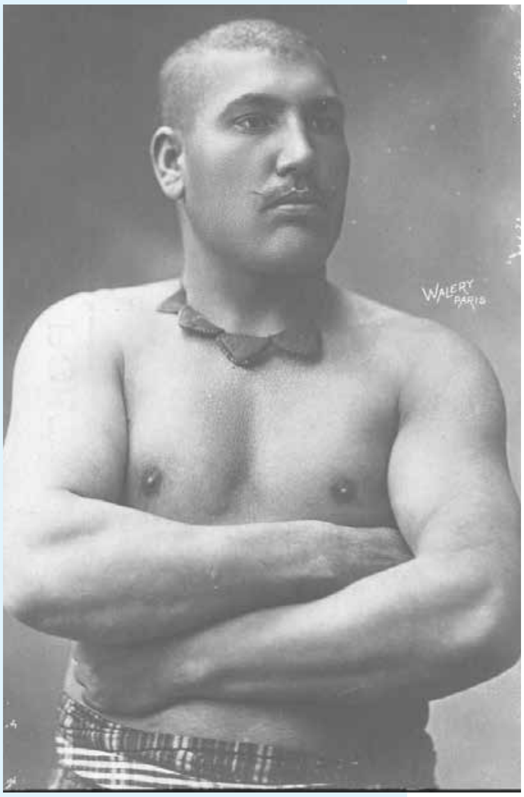

Paris'te bir Türk: Karamel Ahmed

Bu başarıdan bir yıl sonra organizatörler, Kara Ahmed'in karşısına, daha önce üç kez dünya şampiyonu olmuş ve kendisine meydan okuyan Fransız güreşçi Paul Pons'u çıkardılar. Psikolojik baskı ve sinir savaşı altında geçen ilk üç güreşte Kara Ahmed, rakibi Paul Pons'u alt etmesine rağmen "çelme attı" iddiasıyla galip sayılmadığı müsabakalardan bir netice alamadı. Paul Pons ise "Dünya Şampiyonluğu" unvanı için Kara Ahmed'e meydan okumaya devam ediyordu. 12 Ocak 1900'de Kara Ahmed tarafından güreş komitesine gönderilen bir mektup üzerine komite, Türk pehlivanın taşıdığı "Dünya Şampiyonluğu" unvanı için Kara Ahmed ile Pons arasında son defa olarak bir güreş yapılmasına karar verdi. İki saat sürecek müsabakanın şartlarına göre Paul Pons, bu dördüncü güreşte de Kara Ahmed'i yenemezse unvan Fransızların "Karamel" adını taktıkları Türk pehlivanda kalacaktı.

Kara Ahmed VS Paul Pons

15 Ocak 1900'de Paris'in "Folier Berger" tiyatrosunu akşamdan doldurmaya başlayan seyirciler yerlerini almışlardı.Adeta iğne atılsa yere düşmeyecek derecede kalabalık vardı. Saat

11.00'da çalınan güreş marşıyla sahne perdeleri kalktı. İki pehlivan da ortaya geldiler. Verilen işaret üzerine önce birbirleriyle tokalaştıktan sonra hamleler başladı. Paul Pons'un hamle yapacak cesareti yoktu. Güreşçiler başlarını birbirlerinin omuzlarına dayayarak fırsat kollarken bir aralık Pons, Kara Ahmed'e hamle etmek istediyse de Kara'nın şiddetli savunması Pons'u eski vaziyetini almağa mecbur etti. Kara Ahmed de Pons'u önden çapraza almak istedi. Pons, yan başı yaparak kurtuldu. Sonra Pons, Kara Ahmed'i önden ve koltuklarının altından çekerek çifte kaz kanadı yaptı ve uzun kollarını Kara Ahmed'in yüzünde birleştirdi. Artık herkes Kara Ahmed'in sert bir şekilde yere düşeceğini ve o sırada sırtı yere gelerek mağlup olacağını zannederken, Kara Ahmed'in şiddetle silkinmesi üzerine Pons, yüzü koyun yere düştü.

Seyirciler hayret ve şaşkınlık içerisinde bu hamleyi alkışlayarak "Bravf Kara Ahmed! Yaşa Türk!" sesleriyle tiyatro salonunu çın çın inletmeye başladı. Kara Ahmed'in Pons'a yerden kalkmasını söylemesi üzerine güreş ayakta devam etti. Kara Ahmed ne zaman isterse rakibini yere düşürüyor, fakat bir türlü vücudunu çevirmeyi başaramıyordu. İki saat süreceği açıklanan güreşin son dakikalarında Pons'un hamlelerini savuşturan Kara Ahmed, bitiş düdüğünün çalmasıyla birlikte galibiyetini ilan etti. Çünkü Pons'un meydan okumasına karşılık, belirlenen şartlara göre bu dördüncü güreşte de Kara Ahmed'i yenemezse unvan Türk pehlivanda kalacaktı. "Pehlivanlar Pehlivanı, Şampiyonlar Şampiyonu" olan Kara Ahmed'in galibiyetinin ilan edilmesi üzerine seyirciler "Folier Berger" tiyatrosunu alkışlarla inletmeye başladılar. Kadın-Erkek herkes sandalyeler üzerine çıkmış şapka, mendil ve bastonlarını sallayarak "Bravo Kara Ahmed!", "Yaşa Türk!" diye bağırıyorlardı. Kara Ahmed de nazik reveranslar yaparak halkın sevgi gösterilerine karşılık veriyor ve öpücükler yolluyordu. Altın kemerin takıldığı sırada seyirciler tarafından atılan çiçeklerle adeta bir çiçek bahçesine dönüşen sahneden çekilen Kara Ahmed'i tiyatro dışarısında bekleyen seyirciler onun kapıda görünmesi üzerine tekrar ortalığı alkış ve "Yaşa! "Bravo" şeklindeki tezahüratlarla inletmeye başladılar. Buna karşılık mağlup olan Paul Pons ise öfkeli ve sinirli bir şekilde Kara Ahmed'in elini bile sıkmadan orayı terk etmişti. Pehlivanlar Pehlivanı olan ve unvanını koruyarak İstanbul'a dönen Kara Ahmed, Sultan II. Abdülhamid tarafından Osmani Nişanı ile ödüllendirildi ve kendisine maaş bağlandı. Kazandığı güreşler ise Türk basınını günlerce meşgul ederek dönemin gurur kaynaklarından biri oldu.

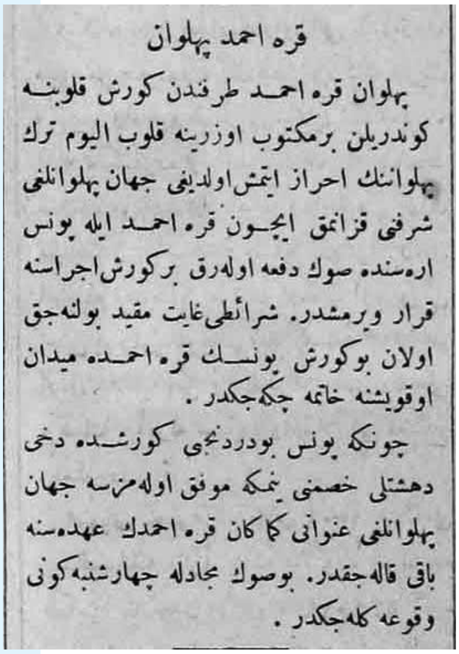

قره احمد پهلوان

پهلوان قره احمد طرفندن كورش قلوبنه كوندریلن بر مكتوب اوزرینه قلوب الیوم ترك پهلوانڭ احراز ایتمش اولدیغی جهان پهلوانلغی شرفنی قزانمق ایچون قره احمد ایله پونس آره‌سنده صوڭ دفعه اوله‌رق بر كورش اجراسنه قرار ویرلمشدر. شرائطی غایت مقید بولنه‌جق اولان بو كورش پونسڭ قره احمده میدان اوقویشنه خاتمه چكه‌جكدر.

چونكه پونس بو دردنجی كورشده دخی دهشتلی خصمنی ییقمغه موفق اوله‌مزسه جهان پهلوانلغی عنوانی كما كان قره احمدڭ عهده‌سنده باقی قاله‌جقدر. بو صوڭ مجادله چهارشنبه كونی وقوعه كله‌جكدر.

Kara Ahmed, Bu müsabakanın finalinde 138 kiloluk Laurent Le Beaucairois'i mağlup ederek "Dünya Şampiyonu" unvanını kazanan ilk Türk güreşçi oldu.

Hadis İnkârcılarını Çıldırtacak Bir Soru

Bir anlık, islamla tanışmadığınızı hayal edin... Bir yolculukta yanınıza oturan bir hadis inkarcısının tebliğiyle islamla tanıştığınızı varsayın... Tebliğ sonrasında size bir kur'an-ı kerim meali verdi ve onunla yetinebilirsin dedi...

Ona; ' Sanki hadisler var diye bir söz işitmiştim' dediğinizi, onun da 'hadisler var ama hadisler vahiy olmadığı için almasan da olur' dediğini varsayalım...

Ne yaparsınız?

En kötü ihtimal Kur'anı şöyle baştan sona bir incelersiniz... An geldi, bir de baktınız Ahzab suresi,21.ayet; "Andolsun ki, Resulullah, sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir."

Karşınıza çıktı ve sizi düşünmeye sevketti...

Ve düşünüyorsunuz...

Allah'ın size olan ikramlarını, yardımlarını hatırladınız ve Allah'ı anmaya başladınız... Daha sonra zaten öleceğim ve karşıma iki farklı mekandan biri çıkacak;

'Cennet ya da cehennem...'

Ben cennete girmek istiyorum dediniz ve tekrardan aynı ayete döndünüz; "... Allah resulünde güzel örnekler vardır..."

Ve hadis inkârcısına dönüp;

- Ben cennete girmek istiyorum arkadaş!' Allah da bana örnek almam gerek kişinin adını veriyor...

O adrese nasıl gidebilirim ?' diyorsunuz...

Büyük bir ihtimal, o hadis inkarcısı; "Kur'anda var!" diyecektir.(Sorduğumda hep var dediler ama bir tane bile ayet getiremediler)

Siz de ona; "Siz Kur'anı benden daha iyi biliyorsunuz... Buyrun o ayetleri merak ediyorum diyorsunuz..."

Hadis inkarcısı Kur'anı şöyle bir karıştırıyor, ama istenilen ayete bir türlü rastlayamıyor... Ve başlıyor terlemeye...

Siz de ona; ' Onu örnek almam gerekiyor. Bu ayette Allah Resulünün hayatının hangi karesinin örnek alınması gerektiği yazmıyor... Demek ki hayatının her alanının örnek alınması gerekiyor' diyorsunuz.

'Ben sizden o ayetleri bulmanızı istiyorum.' Diyorsunuz ama o ayetler bir türlü bulunamıyor...

Bu kez ona; ' Hani bahsettiğim hadisler var ya...! Onlarda olmuş olmasın sakın!' diyorsunuz...

Ve bir hadis inkarcısının zavallı oluşuna şahit oluyorsunuz....

Feyzullah BİRIŞIK

YAŞANAN BİR OLAY

Kuran kursundan dönerken otobüste bir anne ve iki kız çocuğunun yanına oturdum. Küçük kız beni görünce şaşırdı, tebessüm etti ve tanışmak için bana elini uzattı . «Benim arkadaşım olur musun?» dedi. Ben de kabul edince yine tebessüm etti ve: «Şimdiye kadar benim hiç başörtülü arkadaşım olmadı!» dedi.... Yine aynı heyecanla bana ismimi sordu, sonra: «Ben hiç Türk isimleri bilmiyorum ki, dedi. Sadece Bulgar isimleri biliyorum!» Sorularına aralıksız devam ediyordu: "Niye başörtün var?" dedi. Annesi: "Onların dininde var!" dedi. Küçük kız: "Onların dini mi?.." diye sordu. "Peki, bizim neyimiz var? Bizim dinimiz ne emrediyor?" diye sordu. Annesi sadece tebessüm etti....

Küçük kız benim çantamı beğendiğini söyledi. Ben de çantamı ona hediye edince annesi şaşırdı: "Nasıl tanımadığın birine bir şey hediye edersin?" dedi. Siz, müslümanlar, öyle misiniz?".. Kadın şaşkın, başka ne söyleyeceğini bilmiyordu. Sanki müsluman birinden böyle bir şey beklemiyormuş gibi baktı...

Küçük kızın bana vereceği bir şeyi olmadığından dolayı bana bir çiçek hediye etti.... Ben çiçeği alınca yine tebessüm etti. "Benim artık başörtülü bir arkadaşım var!" dedi. Ve otobüsten tebessüm ederek indi.

Küçük arkadaşımın ismi Alya idi ve 9 yaşındaydı, ne olduğunu bilmiyordu. Dini var mı, yok mu haberi yok... Küçük kardeşi Kristina

ise 6 yaşında.... Annesi bir müslümandan böyle davranışlar beklemiyordu. Ne bekliyordu acaba? İnsanlar nasıl görüyor müslümanları? Neler biliyorlar bizim hakkımızda?... Hep yanlış şeyler belletilmiş kendilerine. Ne sanıyorlar acaba bizi başörtülü olduğumuz için? Cahil, terörist, bencil?.. Yeterince anlatamamışız İslâmı. Rahmet dini, sevgi dini, barış dini, kardeşlik dini olduğunu... Davamız, rahmeti-islâmı her yere ulaştırmak, doğru şekilde, severek insanları sırf Allah yarattı diye, tebessüm ederek, kalplere sevgi serpmek niyetiyle... Bu çiçek aslında bir ümit çiçeği. Halâ, bizim kötü

birileri olmadığımıza inananlar var. Belki de bir köprü iki farklı kalpleri birleştrecek. Sevgi çiçeği!

Müzeyyen İSMAİL,
Yüksek İslâm Enstitüsü öğrencisi

BATI DÜNYASININ İSLÂM KORKUSU ÇÖKÜŞ KORKUSUDUR

Rasim ÖZDENÖREN

Bunları ben söylemiyorum. Bu cümleler Alan Woods - Ted Grant ikilisinin tespitleri: "İflâh olmaz bir çöküşe yakalanan her toplumsal sistem, kendisini kültürel çürümeyle ifade eder. Bunun yüzlerce görünüş biçimi vardır. Özellikle entelijansiya arasında, geleceğe ilişkin genel bir endişe ve karamsarlık hali yayılır. (...) İki korkunç dünya savaşına, ekonomik çöküşe ve savaş arası dönemin faşizm kâbusuna tanıklık eden 20. yüzyıl, sendeleye sendeleye sona doğru yürüyor. Bu felâketler kapitalizmin ilerici evresinin artık mazide kaldığına dair sert uyarılardı. / Kapitalizmin krizi hayatın her alanına yayılmış durumda. Söz konusu olan yalnızca ekonomik bir olgu değildir. Aynı olgu, spekülasyon ve çürümede, uyuşturucu kullanımında, şiddette, her tarafı saran egoizmde ve başkalarının çektiği acılara kayıtsızlıkta, burjuva ailenin parçalanmasında, burjuva ahlâkının, kültürünün ve felsefesinin krizinde yansımasını buluyor. Başka türlü nasıl olabilirdi ki? / Sanayileşmiş ülkelerde 'resmi' dinin ayakta öldüğü doğrudur. Kiliseler bomboştur ve giderek daha çok kriz içine girmektedirler. Bunun yerine, mistisizmin ve her türden hurafenin palazlanması eşliğinde, garip dinsel tarikatların sahiden bir 'Mısır vebası' gibi yayılışını görüyoruz. (..) Batı ülkelerinde, dinsel tarikatların, hurafelerin, astrolojinin ve her türden akıldışı eğilimlerin dizginsiz yayılışını görüyoruz. Fransa'da, yaklaşık 36.000 Katolik rahip ve kazançlarını vergi memurlarına bildiren 40.000'in üzerinde profesyonel astrolog var. (...) Bütün bu olgular, Roma İmparatorluğu'nun çöküş döneminde meydana gelenlerle şaşırtıcı bir benzerlik gösteriyor. (...) Bir demokraside yaşadığımız sanılıyor. Oysa milyonlarca insanın kaderini, bir avuç büyük banka, tekel, borsa spekülatörü (genelde aynı insanlar) belirliyor. Bu küçücük azınlık kamuoyunu manipüle etmek için güçlü araçlara sahip. İletişim araçları, basın, radyo ve televizyon üzerinde tekele sahipler." (Aklın İsyanı, Tarih Bilinci Yayınları, Mayıs 1995; http://marksist.net/AI/yazarlarin).

Uzun bir alıntı yaptık. Yazının tamamını bulup okumanızı isterdim. Yukarıda altını çizdiğimiz satırlarda Hristiyan Batı dünyasının vahim bir dinsel kriz sürecini yaşadığının da ifadesi okuyoruz. Kiliseler kendi ülkelerinde çalıştıracak kimse bulmakta zorlanıyor ve çoğu kez de bulamıyor. Buradaki hizmet açığını Hindistan'dan ve Afrika'dan kaçırılan insanlarla telafi etmeye çalışıyor. Bu meyanda, bütün karşıt görüşlere ve çırpınmalara rağmen İslam dinine olan ilgi ve rağbet gözle görünür ölçüde artıyor. Bazı hesaplamalara göre, içinde bulunduğumuz yüzyılın ortalarında Hristiyan Batı dünyasında Müslüman olanların nüfusu yüzde 50 mertebelerine ulaşacak. İslam'a ve Müslümanlara karşı hiddetin nedenlerini Batı dünyasında yaşanan bu toplumsal değişimin temelinde aramak yanlış olmasa gerek. Ne ki, korkunun ecele faydası olmadığını biliyoruz. Her toplumsal değişim gibi, buradaki değişim de kolay, muhatarasız ve bedelsiz olmayacak. Bir bedel ödenecek. Batı Hristiyan dünyası insanının çektiği sıkıntının da, Müslümanlara reva görülen hunharca davranışın da kökeni, işbu İslam yönüne doğru olan eğilimin gittikçe artan bir somutlukta kendini göstermesinde aramak yanlış sayılmamalı...

BATI İSLAM DÜNYASINDAKİ YANGINI KÖRÜKLÜYOR

Dünyanın her yerinde, ülkelerin yangın alanına dönüşmesini önlemede, en büyük sorumluluk aydınlara düşer. Aydınlar görevlerini yerine getirmezlerse, bir ülkedeki yangın, bütün ülkelere sıçrar. Julien Benda'nın, "Aydınların ihaneti" kitabında vurguladığı gibi, Avrupalı aydınların iki dünya savaşı arasında, Avrupada emperyalist ve milliyetçi akımların yükselişini engellemedeki başarısızlıkları, bütün Avrupayı kan gölüne çevirdi.

*

Avrupalı ve Asyalı ülkeler farkının, ortadan kalktığı dünyada, İslam dünyasının yangın alanına dönüşmesinden yalnızca Avrupalı ya da Asyalı aydınlar değil, dünyanın bütün aydınları sorumludur. Aydınlar kendi inançları ne olursa olsun, bütün toplumların inançlarına saygı göstermek zorundalar. İnanç haklarının olmadığı bir dünyada insan hakları olmaz. İnsan haklarının güvence altına alınması gerekir. En önemli insan hakkı inanç hakkıdır.

*

Batı dünyası, İslam dünyasındaki sorunların boyutları ne olursa olsun, seküler dayatmacılığı bir kenara bırakıp, "herkesin inancı kendine, kimse kimsenin inancını küçümseyemez", demesini öğrenmelidir. Avrupa'da seküler (dünyevi) kültürün yıldızının parladığı, kutsal kültürün ışığının söndüğü anlamına gelmez. Avrupa ve Amerika, İslam dünyasına silah zoruyla, seküler din ihracından vazgeçmezse, Bağdat, Sana, Şam ve Kabil'deki savaşı, Paris, Londra, Berlin ve New Yorkta taşırlar.

*

"İslam Uygarlığının Buhranı" kitabında, "Son evrensel İslam Devleti olan Osmanlı İmparatorluğunun hazin parçalanışı, ardından Avrupa sömürge imparatorluklarının elli yıl içinde dağılması, İslamiyetin siyaset alanını ulus devletlere dönüşme sürecini tamamladı" diyen Bağdatlı aydın Prof. Dr. Ali A. Allavi, İslamın Orta Doğuda toplumsal hayatın ana kaynağı olduğunu önemle vurgular. Ancak seküler (ateist) dünyanın büyüsüne kapılan, İslam dünyasının dayatmacı yöneticileri ve batıcı aydınları, Batı dünyanın seküler güçleriyle el ele vererek, İslam dünyasını, büyük bir enkaza dönüştürdüler.

*

İslam dünyası hem içeriden hem dışarıdan gelen seküler saldırılardan, çok büyük, çok derin yaralar aldı. Sekülerleşme şoku, tarihe yabancılaşma, İslamı algılama ve uygulamada ortaya çıkan ayrılıklar, İslam dünyasında geçmişte görülmeyen bir parçalanmaya yol açtı. İslam dünyasının ilk terörist oluşumları, "Hariciler" ve "Haşhaşiler" dünyanın her yanında, yayılmacı işgal güçlerine direnmenin ilham kaynağı oldu. İslam dünyasında yenilenme yolu elbirliğiyle kapanınca, şiddet politika oldu.

*

İslam İspanyadan bütünüyle, Doğu ve Kuzey Avrupadan kısmen çekildiği Batı dünyasına beklenmedik bir biçimde geri döndü. Aslında İslam Avrupayı hiç bırakmadı. Avrupa İslam dünyasından ayrılmak zorunda kaldı.

*

Batı dünyasının karşısında, Filistin gibi yakılmış, yıkılmış, ancak inancını ve direncini yitirmemiş bir İslam dünyası var.

*

Batı dünyası Müslüman ülkeleri Filistinlileştirerek Batı dünyasının güvenliğini sağlayamaz.

*

Amerika Orta Doğuyu Filistinlileştirmeyi bırakıp, İsveçleştirmeye bakmalıdır.

*

İslam dünyasında onlarca İsviçre vardır.

Nazif GÜRDOĞAN

РАМАЗАН БАЙРАМ

ДЕН ЗА РАДОСТ И РАЗМИСЛИ

Вселената, в която живеем, както и процесите, които текат около нас представляват уникален инструмент за достигане до мъдростта, заложена от Твореца. Дори и най-малкото на вид същество ни говори много за себе си и за величието на Аллах Теаля. За тези творения и за смисъла от създаването им Аллах Теаля споменава в Корани Керим, като ги поставя в едно цяло, наричайки ги „всичко". За повечето от тях не се споменава по отделно. И въпреки това, те са явни доказателства за величието Му. След като е така, какво представляват онези, негови знамения, които Той споменя по отделно, едно от които е Рамазан и рамазан Байрам.

Рамазан е месец за ибадет, за четене на Коран, но заедно с това е и месец за размисъл. В този месец мюсюлманите често си задават въпроса: „Защо Аллах ни задължава да се лишаваме от храна и напитки?". Необходимо е да търсим отговор на този въпрос, но по-добре е да се замислим „ако нямаше рамазан, щеше ли да има байрам". Ако нямаше Рамазан нямаше да изпитаме сладостта на Байрам; нямаше да разберем берекета и благоденствието на благата, които Аллах Теаля ни е дал; ако нямаше изпитания, нямаше да има радост и пр.

И ето, свърши изпитанието и дойде време за радостта. Байрам е ден за радост и за празнуване. В този ден никой не пита никого какво е правил през Рамазан, дали е говял или не е имал такава възможност – всекиго се радва, честити байрама на другите и ги прегръща, като че ли започват всичко отново, като че ли не са се виждали дълго време, като че ли се срещат за пръв път.... Това е така, защото изпълниха повелята на Аллах и заслужено празнуват. Заедно с това, мюсюлманите и в този ден не пристъпват повелята на Аллах Теаля. Байрам не е истинският празник, към който се стремят, това е репетиция за истинското спасение и удоволствие, когато ще бъдат възнаградени от Аллах Теаля не само за един, а за много ибадети от месец Рамазан и извън Рамазан. Всички са щастливи и всички празнуват, никой не подценява никого, но заедно с това някои хора изпитват съжаление за пропуснати възможности да извършат нещо добро. И след като Байрам е репетиция за истинския празник на ахирета, нека да приемем и че съжалението е репетиция, защото можем да се поправим и да се опитаме да извършим добрини, докато сме на този свят.

Рамазан, Байрам, размишляването и репетицията са част от благодатта на Аллах. Приемаме я с благодарност и се опитваме да се възползваме максимално от нея, но също така и да си вземем поука и да се стремим към духовно извисяване и усъвършенстване. И така до края на земния път. Само тогава ще се надяваме да достигнем задоволството на Аллах Теаля и Той да опрости пропуските ни, за да не съжаляваме, когато няма полза от съжалението.

В този ден се обръщаме с молба към Аллах Субханеху ве Теаля да приеме ибадета на всички мюсюлмани, да ги дари с напътствие, да ги пази от заблуда и да им даде възможност да преосмислят делата си, преди да е свършил земният им път.

Да е честит Рамазан Байрам на всички мюсюлмани!!!

В КОРАН КУРСОВЕТЕ С ЕЗИКА НА ЛЮБОВТА

Като се има предвид променящата се обстановка и времето в XXI век, би трябвало да повишаваме съответно и качеството на работата ни в курсовете за изучаване на Корана. За да могат участващите в тези курсове да се научат да четат правилно Корана и да получат здрава религиозна подготовка трябва да се обнови и методиката и средствата за това. По-долу даваме някои насоки за това какви методи и средства могат да се използват, за да получат качествена подготовка и възпитание в тези курсове.

- След като в тези курсове се дават знания за вярата и за Великата ни Книга, трябва винаги да бъдете жизнени, да говорите с вълнение и въодушевление по темите си. Когато влизате през вратата на джамията или класната стая, в лицата ви трябва да грее усмивка и радост. Нека като ви видят учениците да забележат радостта в лицето ви. Да се зарадват и те и да ви обикнат. Не забравяйте, че с намусени лица и изнервени, вие не бихте могли да решите нито един проблем.

- Не забравяйте, че в религиозното обучение доброволността е основно положение. Погледнато от друга гледна точка, вие трябва да се видите в ролята на доброволец, който работи за благоволението на Аллах, а децата са задължени да посещават курса. Ала всъщност нещата стоят по-различно. По религия вие сте задълженият, а децата са доброволците. Защото ако вие не провеждате курс и не изпълнявате задълженията си, носите отговорност за това пред Аллах. А децата не получават грехове, когато не посещават джамията.

- Не убивайте желанието и вълнението на участниците, които ще дойдат в курса с една тетрадка и елифка в ръка. Нека да няма разстояние между вас и учениците ви. Не искайте от тях да бъдат такива ученици каквито сте били.

- Не бъдете строг и авторитарен учител, а водач и обучаващ, който им сочи пътя и се интересува от техните проблеми. Опитайте се да разберете чувствата на вашите ученици и се слейте с тях. Изслушайте ги и ги чуйте!

- Помислете само какво би било отношението на едно дете към джамията и вярата ни в Свещения Коран, когато то е било обидено. Ето защо по никакъв повод и при никакви случаи

не отстранявайте нито един ученик от курса. Помислете върху кого ще падне отговорността на едно дете, което през целия си живот ще остане далеч от религията ни затова, че е било отстранено от курса.

- Търпението и толерантността трябва да ви бъдат два основни принципа. Когато ги има тези два принципа няма нещо, което да не е възможно да се преподава.

- Помислете на какъв ръководител на курс попадне вашето дете и вие бъдете такъв!

- Знайте психологията и възрастовите особености на вашите ученици и следете литературата за това.

- След като приключите часовете всеки ден им прочетете по един интересен, поучителен и заинтригуващ разказ.

- Не пренебрегвайте да споделяте и да работите съвместно с ваши колеги, които също така водят курсове. Разменяйте мисли и опит с тях. Разкажете вашия опит и знания, чрез които сте успели, черпете опит от тяхната практика и методика. Не забравяйте, че размяната на опит води до повишаване на качеството на работата.

- Бидейки имами в джамиите облечете се официално и след намазите се ръкувайте с тях като бъдете винаги засмени. Разговаряйте с тях. Не забравяйте, че по този начин ще оставите много добри впечатления у вашите ученици като духовно лице и ще станете причина да заобичат религията ни.

- Вместо да критикувате отрицателните фактори, които влияят на поведението на вашите ученици, вие обърнете внимание повече на решенията на проблемите.

- Сформирайте една ученическа група, която ще ви подкрепя винаги и ще поведат останалите ученици. Възлагайте им задачи според техните възможности. Организирайте специални събирания с тези ученици, на които да се съветвате как по-добре да протичат занятията в курса, на какво трябва да обръщат внимание при отношенията си с другарчетата. По такъв начин ще видите как те научават някои неща и поемат отговорности. При всички тези занимания не забравяйте малките ученици.

- В летните курсове учениците идват преди всичко да научат да четат Корана. Това го очакват и родителите от тях. Затова обърнете внимание преди всичко децата да минават към четене на Корана. В този случай нека знаещите и можещите ученици да подпомагат изоставащите, за да може в кратък срок всички ученици да достигнат до степен да четат Корана.

- Като имате предвид, че мнозина от хората ще получат основни познания за религията ни главно в летните курсове, трябва да обърнете повече внимание на даването на такива познания. За целта наред с изучаването на Корана обръщайте внимание и върху уроците за основни познания по религията ни. Не пренебрегвайте да положите основите на важните теми на ислямската нравственост.

- В началото на летните курсове преценете равнището на четенето на Корана от участниците в курса. Когато оформяте групите обърнете внимание на възрастта и равнището им на познания.

Участници в курса за изучаване на Коран в с. Късъка, Смолянско

Участници в курса за изучаване на Коран в с. Изворище, Бургаско след хатим.

- По време на обучението в курса свиквайте родителски срещи, на които да разгледате интереса на децата, присъствието и постоянството им в часовете.

- ако условията позволяват това съгласувайте момчетата да вземат участие заедно с мъжете в обедните и икинди намазите. За целта регулирайте началото и края на уроците с часовете за намаз. По такъв начин наученото в курса ще се приложи на практика, ще се слеят с джемаата в джамията.

- Не забравяйте, че учениците посещават курса като се откъсват от правото си на почивка през ваканцията. Затова по възможност им давайте по-малко домашни. Обърнете внимание на принципа уроците да научават в часовете. Подпомагайте учениците си при заниманията им в клас.

- Можете да им дадете малки книжки с разкази за четене вкъщи. Ако е необходимо организирайте малка библиотека в джамията, в която да има основните книги.

- Поканете някой друг педагог или вие организирайте среща с родителите на децата, на които да им говорите за значението на религиозната подготовка и как да се отнасят с децата. За целта можете да се обърнете към учителите в близките средни духовни училища. Отвреме навреме поканете да изнасят беседи пред учениците ви.

- Определете даден брой хадиси и айети, които вашите ученици ще усвоят в продължение на един летен курс. Дайте им ги писмено и изисквайте от тях да ги научат и да знаят.

- Не забравяйте, че всеки ваш ученик е член на едно семейство и че те ще споделят и в семействата си това, което са научили в курса. По такъв начин вие се превръщате и на учител на семействата. Затова помнете, че имате още и невидим за вас джемаат и слушатели. Вие и да не забележите, знайте, че има хора, които следят работата ви отдалеч и вземат пример от вас.

- Следете онези ученици, които тепърва пристъпват към четене на Корана или онези, които се отделили от курса и през учебната година

- В курсовете за изучаване на Корана наблягайте повече на въпроса за уважението към родителите. Това е важно както от религиозна гледна точка, така и от доволството, което ще получат родителите. Защото родителите ще забележат много бързо промяната в отношенията им към тях. Това от своя страна ще ги насърчава да изпращат децата си в тези курсовете и по-отблизо да следят тяхното поведение и успех.

- Обучението винаги започва с любов. Затова предпочитайте не да обучавате, а да ги накарате да обикнат учението.

- Отвреме навреме не забравяйте да провеждате с тях сърдечни беседи. При такива случаи им разкажете с увлекателни думи и изрази конкретни случаи или разкази.

- Запишете си адресите и телефоните на учениците ви, за да можете при възникването на някакъв проблем да се чуете с родителите им. Когато имате възможност посещавайте домовете на вашите ученици.

- Не забравяйте, че вашите ученици се учат повече от това, което правите, а не от това, кое-

то им говорите.

- Внушавайте им, че тези курсове не са достатъчни за изучаването на религията ни, че трябва да продължат и понататък усилията си за научаване на религията ни.

- В продължение на курса накарайте по-добрите от учениците ви да научат на арабски и на турски някои хадиси.

- Организирайте излети и пикници с учениците в курса. По време на тези излети може да има минути за религиозно пеене, състезания по знания, по рецитиране на стихове, игра на футбол, волейбол, хранене, намаз и час за връщане.

- Отнасяйте се съзнателно, любвеобилно и самоотвержено с вашите ученици. Помнете, че без саможертва не бихте постигнали добър успех съдете като брат или сестра с тях.

- По време на обучението не забравяйте препоръките на нашия Пейгамбер: „Улеснявайте, не затруднявайте!" „Учете, не обиждайте. Благовествайте, не предизвиквайте омраза или отвращение!"

- Имайте специално отношение към проблемните ученици. Чуйте тяхното мнение по отношение на проблемите им. Дайте им задачи, с които да се занимават. Не забравяйте, че извинителното отношение при провиненията улесняват решенията на проблемите.

-Когато имате възможност посетете болните, възрастните и самотните хора като вземете няколко ученика с вас. В такива случаи четете молитви на глас. Тази молитви имат голямо значение.

-Ръководени от разбирането „всеки ден по един хадис" четете и разтълкувайте по един хадис всеки ден. Това е начина учениците ви да заобичат и да разбират Пейгамбера ни.

- Веднъж седмично поканете като гост учител ваш познат или ходжа от съседната джамия или село, който да изнесе беседа по дадена тема. Ще видите, че учениците ви ще слушат с голямо внимание гостговорителя.

- На края на летните курсове организирайте заключителна програма с участието на родителите. На тези програми поканете родителите на децата, а и други хора. Нека в тези програми децата да четат сури от Корана, стихове и иляхита, да разкажат къси разкази. Накрая да има непременно молитви и почерпка.

- Не забравяйте, че вие сте в дълг пред обществеността. Преподаването на ислямските науки и познания е наследство, което сте получили от Пейгамбера ни. Естествено е, че такива големи и отговорни задачи се придружават от трудности и проблеми. Но не е възможно с думи да се изкаже моралното удовлетворение от това и наградата отредена от Аллах.

- По време на летните курсове за изучаване на Корана може да организирате и следните социално-културни мероприятия: Четене на стихове, предаване на разкази, сцени от живота на нашия Пейгамбер, четене на айети от Корана, наизустяване на отделни айети и хадиси, четене на книги и др.

Деца участници в курса за изучаване на Коран в с. Аврамово, Благоевградско по време на излет.

КОМИСИЯТА ПО ФЕТВА РАЗГЛЕДА АКТУАЛНИ ВЪПРОСИ

Халил ХОДЖОВ

Дни преди свещения рамазан Комисията по фетва към Висшия мюсюлмански съвет проведе заседание в София на 15 юни. На нея се разгледаха актуални въпроси, поставени от мюсюлманите в България. Заседанието се осъществи под ръководството на председателя на комисията д-р Мустафа Хаджи и с участието на членовете ѝ Ведат С. Ахмед, Айдън Юмеров, Халил Ходжов, Саид Мутлу и Дауд Маджир, а д-р Сефер Хасанов не можа да присъства поради обективни причини.

По време на заседанието първо бяха разгледани въпросите имащи отношение към настъпването месец рамазан, след което комисията излезе с решения и относно останалите въпроси. Те са следните:

Обсъждане на въпроса за началото на месец рамазан.

По отношение на времето за началото на месец рамазан мюсюлманите в страната трябва да съблюдават религиозния календар (таквим) на Главно мюфтийство, който е изготвен на базата на данните, получени от отдела за изчисляване на времената към Диянета на Република Турция.

Обсъждане на изпълнението на теравих намаз (колко рекята трябва да се кланя).

Теравих намаз е нафиле/сюннет нощен намаз (къямул-лейл), затова колкото повече се кланя, толкова е по-добре. В България е популярно да се кланя 20 рекята намаз, което е най-широко разпространеното мнение и приложение по отношение на изпълнението на теравих намаз. Комсията по фетва приема и препоръчва на мюсюлманите да съблюдават това мнение.

Обаче ако в някои населени места се кланят 8, 12 или 16 рекята теравих, то за това няма пречка от шериатска гледна точка, но при положение, че в джемаата има желаещи да кланят 20 рекята, то имама е длъжен да кланя 20.

Независимо колко рекята се кляня теравих или друг намаз е необходимо да се спазват условията за качеството на намаза (тадил-и еркян).

Редно ли е да се чака и да се контролира резултата от първата брачна нощ (зифаф) на младоженците?

Това е въпрос, който касае персонално двамата младоженци, но ако това се практикува, то трябва да се направи по начин, че да не накърнява ничие достойнство.

Редно ли е упояващи вещества (морфин, хероин и др.) да се използват за лекарство?

Ако има заместители е редно да се ползват такива,

но ако няма, шериата цели да запази здравето и живота на хората, поради което в краен случай (зарурет) може да се ползва.

Как трябва да се процедира при настъпила смърт, ако докторите са запечатали покойника в ковчег, найлонов плик или др.? Трябва ли да се изкъпе, да се кланя дженазе намаз? При какви случаи може да не се отвори запечатан ковчег, чувал или др.?

Когато почине човек трябва да бъде изкъпван, поставен в кефен, да се изпълни дженазе намаз и да се погребва без ковчег. При положение, че е умрял на едно място, а ще бъде погребван на друго и е пристигнал в ковчег, сандък или чувал и е съпътстван от документ, че е изкъпан и са спазени мюсюлманските правила, то не се отваря, а се пристъпва към кланяне на дженазе намаз, след което се погребва. Ако мъртвеца е съпътстван от официален документ, че е забранено да се отваря поради това, че е починал от заразна болест или други причини, възпрепятстващи отварянето на ковчег, сандъка или чувала, се прави тейеммум върху това, в което е поставен или се погребва, след което се кланя дженазе намаз.

Биенето на инжекция - инсулин разваля ли оруча?

Ако приемането на инсулина преди „сахур“ и след „ифтар“ е достатъчно, тогава болния трябва да го направи по това време. Но ако приемането на инсулина е задължително да се прави по време на оруча, то няма причина за забраната на това, поради факта, че инсулина не е подхранващо лекарство. Ако човек по време на рамазан има нужда от подхранващи лекарства и му се вливат например със система, тогава е необходимо денят, в който е извършено това, да се отговее „каза“ или да се плати „фидйе“, ако няма да има възможност за „каза“.

Редно ли е на мюсюлманско погребение мюсюлманин да изпрати или постави венец?

Поради факта, че гроба не е място за украса, не трябва да се поставя венец или каквито и да е украшения там, а и това не е от традициите на мюсюлманите. При мюсюлманите израз на съпричастност е правенето на дуа.

Във връзка с наближаването на месец рамазан Главно мюфтийство уведомява мюсюлманската общност в Република България, че Комисията по фетва на свое заседание, проведено на 15. 06. 2015 г. в София, взе следните решения:

1. Нисабът за зекята, който ще се дава през месец рамазан 2015 г., е 4280,00 (четири хиляди и двеста и осемдесет) лева.

2. Фитре (садака-и фитр) за 2015 г. е най-малко 4,00 (четири) лева на човек.

Изчисленията са направени въз основа на решенията на Комисия „Фетва”, взети на 15.08.2009 г., с които се посочва начина на определяне на размера за нисаб на зекят и фитре.

Пожелаваме рамазанът, който започва на 18 юни 2015 г. да бъде изпълнен с берекет и да допринесе за благото на всички мюсюлмани и всички останали в страната и по света!

СУРА КУРЕЙШ

Зехра ЕРИШ

В превод: 3. Нека служат на Господаря на този дом». Задачата, която трябва да изпълнява дадена общност, свидетелка на тайни и явни, познати и непознати, продължаващи лете и зиме; общност, на която е поверен Домът на Аллах, възвеличена с появата на последния пророк от тяхната общност, несъмнено е да изразява своята благодарност и вярно служение.

Макар другите хора, народи и племена, поради различни причини да си измислят извинения заради прояви на идолопоклонство, то курейшитите нямат никакво оправдание, които биха предложили пред Аллах. Защото да покажат идолопоклонство пред Всевишния Аллах, Който само преди известно време като по чудо с помощта ятото птици ебабил бе спасил Своя дом, на което бяха свидетели и те самите, би било непростима грешка.

Фахреддин Раази подчертава:

„Предлагането на блага става по два начина:

а/ Чрез отстраняване на вредата. Това благо е разкрито в сура Слонът /Фил/.

б/ Чрез осигуряване на изгода и облага. Това пък е разкрито в сура Курейш.

Когато Аллах Теаля обръща вниманието ни на факта, че след предоставянето на известни блага би трябвало да Му служим, повелил:»Нека те да служат на Господаря на този Дом!»

Представката пред думата «фелябюдю» изразява именно условие. Когато представката «фе» изразява условие, свещеният айет придобива следното значение: «Щом като /не служат, въпреки, че имат такива блага/, то да служат •поне; заради това, че им гарантира сигурност и здраве!..»

А причината, заради която е спомената думата «Раб» е, че когато армиите на Ебрехе се доближили до Мекка, курейшитите се надявали отбраната на Кяабе да става не от идолите, а от Аллах, Който е «Рабби на Кяабе» и бяха заявили: «Има Господар, Който ще го защити и ще го отбранява!» Ако те знаят и признават Аллах за истински Господар на Кябе, то не им остава нищо друго да служат на този единствен «Рабби» и да не Му сдружават никакви идоли.

„Ел-Бейт“ означава известният Дом, сиреч Кябе. Аллах Теаля като поставил определителния член „ел“ пред думата „бейт“ по този начин показва и на Кого принадлежи този Дом, повелява той да бъде възвеличаван и почитан. Той не е обикновен дом. Стопанин на този Дом е Аллах Теаля. Именно благодарение на този Дом курейшитите са облагодетелствани и прославени спрямо останалите араби.

4. Той е, Който им даде храна срещу глада и сигурност срещу страха!»

Във връзка с думите «даде храна срещу глада» са направени следните пояснения:

Когато Хз. Ибрахим оставя в този пуст и глух дол пресвятата ни майка Хаджер и Хз. Исмаил, помолил се с думите: «Аллах наш, аз заселих едни от потомците си в долина без насаждения при Твоя свещен Дом. Аллах наш, за да отслужват молитвата, благосклони сърцата на някои хора към тях, и им дай от плодовете препитание, за да са признателни!» /Ибрахим, 37/ И наистина тогава в този дол не е имало нито вода, нито някое дърво или сянка. Не е било възможно да се намери и нещо за ядене. Ето така Всевишния Аллах бе облагородил този дол преди всичко с водата земзем, след което обогатил с общностите, които се заселили там. Когато нашият Пейгамбер се запознава с тези айети Кябе вече принадлежал на курейшитите, които се отнасяли към потеклото на Исмаил /а.с./ и в Мекка вече не изпитвали никакви притеснения за вода, плодове и различни храни. Следователно би трябвало да се служи с чувство на безкрайна благодарност към Рабби, Който направил хората да забравят глада и да се нахранят, да се умножат и да се отърсят от различни нападения и натиска да постигнат спокойствие и сигурност. И тази благодарност трябва да се отнася преди всичко за племето на курейшитите.

Благодарение на тази молитва на Хз. Ибрахим курейшитите започнали с увереност да пътуват до различни райони с търговска

цел, от които места лете и зиме доставяли различни плодове и зеленчуци и забравяйки глада са били нахранени. По същия начин Аллах Теаля е направил хората да осъзнаят, че да пътуват по море е много по-привлекателно. Благодарение на това сега вече различните храни и пресни плодове станало възможно да се доставят в Мекка през Джедда, който съответно е по-близък в сравнение с пътуването през пустинята.

5. Благата, които Аллах предлага на един Свой раб или племе не продължават вечно. Когато те нарушат своето състояние и хода на своя живот, тези блага също се променят. А когато те се преустроят и облагородят, благодеянията продължават.

6. Много и обширни са съкровищниците на Аллах. Когато Той реши да осъществи нещо, намира различни начини, за да допълни Своите блага. Понякога може да изпрати ято птици, които да унищожат армия от слонове. Друг път насред пустиня ще направи да бликне животворен извор или сред пламъци и огньове ще израснат розови градини. Следователно онова, което трябва да прави раба е да се приюти при Аллах, Който е стопанин и творец на всичко; Който сътворява причините и да не търси друго убежище освен Него.

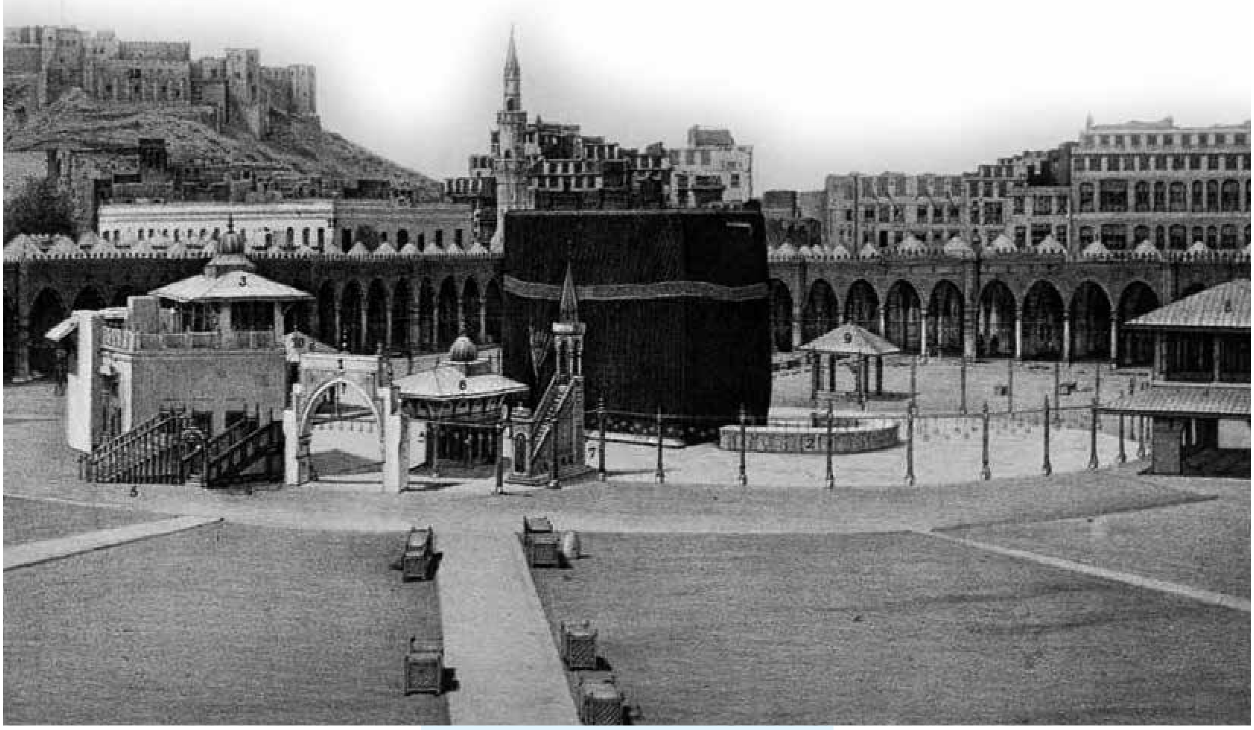

ЖЕНИТБАТА Е СЛИВАНЕ НА ДВА «АЗ»А В ЕДНО

Румейса КЪЛЪЧ

ЖЕНИТБАТА ПРЕДСТАВЛЯВА СЛИВАНЕ НА ДВЕ СЪРЦА В ЕДНО, КОГАТО ДВАМАТА ПОЕМАТ РЪКА ЗА РЪКА, С УВЕРЕНОСТ, ЛЮБОВ И ВЗАИМНО УВАЖЕНИЕ ПО СВОЯ ПЪТ. ЖЕНИТБИТЕ ПРЕДСТАВЛЯВАТ ПРОСПЕРИТЕТ НА ОБЩЕСТВАТА.

Женитбата е гнездото, в което израстват здрави и успешни поколения. В обществата, в които няма женитби увеличава се броят или на еднородните бракове или съвместните съжителства, които водят до разрушаване строежа на обществото и окончателно унищожават понятието семейство. Нашият Пейгамбер повелил: «Женете се! Женитбите са от моя сюннет».

Когато сравним днешните с някогашните женитби ще видим, че днешните женитби по-скоро наподобяват театрални представления. Артистите са готови, играта започва и завършва с очаквания край. Защото вторникът се познава още от понеделника. Онези, които играят тази игра, не осъзнават, че играят със своето бъдеще.

Никой не осъзнава, че участва в тази игра. Но когато филмът свърши, разбират ролите си. Някога булката отиваше в дома на младоженеца с бяла булчинска рокля и напускаше в бял покров.

Тук не става въпрос, че защитавам правотата на това правило, но днешните поколения искат да изпитат женитбата с приливите и отливите на днешния ден, като онова, което виждат в телевизионните сериали изпълнени с бляскав романтизъм и живот без недостатъци...

Внимавайте при женитбите по фейсбук

Ако речем да вникнем в очакванията на младежите ще видим, че тяхното запознанство често започва в нереална и въображаема среда, по туитър, по време на някоя сватба, на кафе с приятели, на плажа или в някоя приятелска компания. В този момент и двамата младежи се представят като съвършени личности, с прекрасни качества.

Така поздравили се с първата грешка, с младежки плам в очите и сърцата, запознанството им продължава със страсти и желания.

Докато девойките крият недостатъците си под гримове и мазила, то младежите се скриват под романтизма на възрастта. Слели се с мечтите, породени от телевизионните сериали, решават да се оженят.

За съжаление, семействата им последни научават за тяхното окончателно решение, и

се принуждават да го приемат като заявяват: «Какво да правим, решението е тяхно, животът е техен! Не ни остава нищо друго освен да уважим решението им!» Така те прехвърлят топката към другата врата...

Трябва да бъдем ръководство за младите.

Естествено е, че решението ще бъде на младите но за тях възрастните трябва да им разказват някои неща натрупани от жизнения опит.

Често питам хората: Ако детето ви трябва да пътува на далечен път, някога където и вие сте били, не бихте ли го предупредили? Не бихте ли му казали какви неща да вземе със себе си, върху кои неща да внимава по време на пътуването, какви трудности ще срещне, дори не бихте ли се опитали да го откажете от това пътуване ако знаете, че ще има големи проблеми и опасности по пътя му?

Струва ми се, че всички отговаряте с «Да» на тоя ми въпрос.

Щом като е така защо семействата при този толкова важен жизнен въпрос не застанат на своите места, да питат и да разпитат къде са се запознали, каква им е професията, от какво семейство произлизат, в какво вярват, що за личности са, с какви приятели дружи, какви са връзките му с тях, какво значение отдава на семейството си и всичко това да подредите като фигурките на пъзела, да ги поставите поотделно пред детето си и не покажете цялостната картина, получена след като сте наредили пъзела... за да може да го предпазите от неочакваните неща в бъдещето?

В момента, в който онези неща, на които не се обръща внимание, водени от младежки страсти като вяра, обичаи, традиции, семейно огнище, жизнен статус и др., с които след женитбата веднага изпъкват на преден план. Причината е: Вече вълненията се свършили, героите са слезли от сцената в реалния живот. Тъкмо тогава започват да се появяват и влиянията на семействата върху младежите.

Изведнъж започват да подлагат младите на дъжд от въпроси: Какво става? Тези неща предвиждахте ли? Да, имаше ги естествено и то много яки, но тогава никой не изпитваше необходимост да попита и да разпита. Всеки, естествено, си имаше някаква вяра, всеки можеше да си живее както смята за добре...

Какви са тези обичаи, тези адети, традиции? Има ли ги още? Когато за пръв път се зададат правилата на традициите и обичаите, всички си задават въпроса: «Това пък какво е?» Малките неща, за които някога говореха: «Абе, всичко може да се промени...» вече се изкачили на сцената. И някогашните дребни, материални неща изведнъж започват да им се изпречват пред живота като едри слонове и валят като снежна лавина. Та нали някога щастието не зависеше от материалното благополучие?

Майката и бащата отглеждат детето си

Нали дървото израства от земята?

Ако почвата не е плодородна, не получава вода и храни, може ли да даде плодове?

Устройството на семейството, разбирането им за реалния живот и живота в отвъдното, не се появяват след това. Тях ги е имало и порано и още ги има, но те са скрити зад няколкото букви изразяващи думата любов.

Правилният избор на партньор е лек за живота

Всъщност женитбата може да се оприличи на чифт обувки. Ако едната е голяма, ще се затрудниш да ходиш. Ако едната е висока, а другата е ниска, ще куцукаш. Тенджерата трябва да се търкулне, за да си намери капака. Ако капака не затваря тенджерата, то там ястие не може да възври.

Началото на семейния живот е труден и болезнен като живота на новороденото бебе, което трябва да свикне със света край него. Правилно избраният партньор е лек за живота.

Нашият Пейгамбер повелява: «Нека всеки от вас да си намери сърце, което да знае да благодари; език, който да споменава и вярваща жена, която да улесни задгробния ви живот».

ЖЕНИТБАТА Е СЪВМЕСТНО ИЗГРАЖДАНЕ НА ЩАСТИЕТО.
ЖЕНИТБАТА ИСКА ВЯРНОСТ.
ЖЕНИТБАТА ИСКА ДОВЕРИЕ.
ЖЕНИТБАТА ИСКА ЛЮБОВ.
ЖЕНИТБАТА ИСКА ЕДНОВРЕМЕНЕН СМЯХ И ПЛАЧ.
ЖЕНИТБАТА ИСКА, КОГАТО ЕДИНИЯТ ОТ ПАРТНЬОРИТЕ СЕ РАЗБОЛЕЕ, ДРУГИЯТ ДА БЪДЕ ЛЕК ЗА НЕГО.
ЖЕНИТБАТА ИСКА ДА СЕ КРАЧИ ЗАЕДНО ПО ТРУДНИЯ ПЪТ НА ЖИВОТА.
ЖЕНИТБАТА ИСКА ДА ОСТАНАТ ВИНАГИ РЪКА ЗА РЪКА И ВЕЧНО ДА МОГАТ ДА СИ КАЗВАТ: «АЗ ТЕ ОБИЧАМ!»

ЗА ТАЙНИТЕ НА ОРУЧА

Учените установяват ползата от оруча едва през XX век, когато започват да правят изследвания с модерна апаратура, при което разкриват много от тайните на човешкото тяло при взаимодействията на храната в организма. Въпреки откритията, лекарите предлагат въздържане от храна, при което подлагат пациентите на голям риск, като не приемат храна седмици и месеци наред, а само вода и други течности. Този вид въздържане обаче е опасно за човешкото здраве, дори понякога може да доведе и до фатален край. Този медицински оруч не може да се практикува, освен под наблюдението на лекарски екип. В същото време при ислямския оруч за един месец, в който човек се предпазва от храна, вода и интимни контакти не само се постигат желаните здравословни ползи, но с лекота се предотвратяват и редица заболявания, без риск за живота. В същото време не е необходим и екип от лекари. Това е леснодостъпен начин както за хората от града, така и от селото. Може да се зададе въпроса: - Кой е онзи, който удостои с това познание Мухаммед (с.а.с.) ако не Знаещият, Мъдрият и Милостивият, Който го изпрати милост за световете. Пратеника (с.а.с.) повелява да се бърза при прекратяване на оруча, а сутринта на сахур да се яде до последната минута. Подобно на това е забранил човек да пази оруч два дена без прекъсване, което също би било пагубно. Пейгамбера (с.а.с.) ни съветва е да се разговява с фурми. Известно е, че захарта в тях много лесно и бързо се абсорбира от организма – за около 5 минути, което дава необходимата енергия на храносмилателния тракт да заработи така, че да е готов да поеме яденето. Освен това Пратеника ни е забранил сбивания и пререкания, при които по време на оруча се изхабява много енергия и се затруднява допълнително организма. Другата полза от оруча е, че тъканите на някои органи на възрастните хора по време на оруча се подмладяват до 5-6 на сто. По този начин се забавя стареенето им. Това потвърждава, че оручът е полезен за възрастните, а не вреди, както си въобразяват някои. Аллах Теаля повелява: „...Да говеете е по-добре за вас, ако знаете" – (ел-Бакара, 184).

ИМА ЛИ ПОТРЕБНОСТ ОТ ХЕЛЯЛ ПРОДУКТИ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР?

Според едно социологическо изследване в България около 40 процента от мюсюлманите консумират свинско, което е много сериозен проблем от религиозна гледна точка. Но ако се има предвид, че някои мюсюлмани умишлено или неумишлено консумират различни промишлени продукти съдържащи свински или алкохолни субстанции, проблемът става още по-сериозен. Осъзнавайки своята отговорност в това отношение Главно мюфтийство от няколко години се опитва да улесни прехранването на мюсюлманите с хелял храни, поощрявайки различни фирми да предлагат на пазара чисти от религиозна аспект храни. Също така се провежда информационна кампания в рамките на която се изнасят лекции и беседи, публикуват се различни материали, както и бяха отпечатани над 30000 екземпляра книжки за вредата на свинското.

В продължение на тези дейности на 11 юни в Медийно-културния център на Главно мюфтийство бе организирана дискусия за пръв път от рода си в страната ни на тема „Хелял продукти в България“. По време на мероприятията на дневен ред се поставиха актуални

въпроси свързани с хелял храните. Имамът на гр. Сърница Саид Мутлу експертно и достъпно за присъстващите представи разбирането за хелял в светлината на Корана и сюннета, а медицинският експерт д-р Акиф Шабанов дискутира въпроса захеляла от медицинска гледна точка, наблягайки на формулировката „Здрав дух в здраво тяло”. Интерес представляваха и докладите на председателя и члена на Комисията за издаване на сертификати „Хелял“ към Главно мюфтийство Халил Ходжов и Бейхан Мехмед, които изложиха състоянието на хелял сертифицирането в световен мащаб и на българския пазар. Те представиха историята и дейността на комисията и изброиха хелял-сертифицираните фирми в България, както и бяха посочени някои проблеми, с които се сблъсква комисията.

За дискусията бяха поканени представители на всички хелял-сертифицирани фирми в България. Някои от тях присъстваха на мероприятието, а г-жа Десислава Дичева от фирма „Кармела 2000“ ООД гр. Велико Търново даде подробна информация за процеса на хелял-сертифициране на фирмата им, предимствата и ползите от сертификата за тях.

Накрая беше осигурена почерпка от сертифицираните фирми, което даде възможност за дегустация на хелял продукти, които могат да се намерят на българския пазар – сладкиши, тестени изделия, млечни продукти.

Присъстващите и организаторите на форума останаха доволни от мероприятието и се наложи мнението, че е необходимо подобни форуми да се организират в различни райони на страната, където живеят повече мюсюлмани.

ЕСТЕТИКА НА СЛОВОТО И ПОСТЪПКИТЕ В ИСЛЯМА

Проф. д-р Рамазан АЛТЪНТАШ

В ЕДИН АЙЕТ, ОТПРАВЕН КЪМ ХЗ. ПЕЙГАМБЕРА НИ СЕ ПОВЕЛЯВА: «БЛАГОДАРЕНИЕ БЛАГОВОЛЕНИЕТО НА АЛЛАХ ТИ ПРИСТЪПИ МЕКО КЪМ ТЯХ. АКО БЕШЕ СЕ ОТНЕСЪЛ ГРУБО, С ЖЕСТОКО СЪРЦЕ, ТЕ ЩЯХА ДА СЕ РАЗОТИДАТ ОТ ТЕБ». ТАКА В ЖИВОТА НА ХЗ. ПЕЙГАМБЕРА НИ ВИЖДАМЕ КАК МНОГО ПЪТИ С БЛАГИ СЛОВА ТОЙ Е ЗАВЛАДЯВАЛ СЪРЦАТА.

В Корани керим Всевишния Аллах обръща вниманието ни върху силата на словото и настоява в нашата дейност да отдаваме голямо значение на естетиката на словото и говоренето. Това слово понякога може да бъде един разговор, някога цитирането на едно стихотворение или произнасяне на дадена проповед, откъс от някой разказ или притча. В своите примери относно естетиката на словото Всевишния Аллах е повелил на пратениците Хз. Муса и Хз. Харун: „Идете при Фараон. Защото той престъпи. Говорете му с благи слова. Може пък да се поучи или пък да се побои“ (Таха: 43, 44) А Хз. Пейгамбера ни от своя страна с думите: «Словата крият магия!» (Бухари: Тъб, 51) привлича вниманието ни върху тази крехка особеност. Всред нашето население битува изразът: „Блага дума изкарва змията от дупката си!“

От друга страна в един айет, отнасящ се до Хз. Пейгамбера ни се повелява: По милост от Аллах, ти се смекчи спрямо тях. А ако беше груб, с жестоко сърце, щяха да се разотидат от теб» (Ал-и Имран, 159).

Така в живота на Хз. Пейгамбера ни виждаме как много пъти «с благи слова» той е завладявал сърцата. Подобни примери от неговия живот могат да се посочат много.

Ето какво ни предава Хз. Енес от приближените му сахабии: „Веднъж вървяхме заедно с Расулюллах. Беше облечен с дреха от груб плат от Неджран. По едно време ни настигна един бедуин, който силно го дръпна за яката. Когато погледнах, видях, че беше го наранил по шията „Я, Мухаммед - му каза бедуина - Повели да дадат и на мен от благата на Аллах!» Въпреки грубостта на човека, Пейгамбера ни го погледна и се усмихна, след което с благи думи повели да му се даде това, което иска». (Бухари, Едеб, 92) Усмивката, с която Хз. Пейгамбера ни се отнася към това, което иска са примери за силата на словото за спечелване на човека. В един друг айет Всевишния Аллах когато съветва Пейгамбера ни, го наставлява да говори въздействащо и хубаво. Ето защо стила на един мюсюлманин не трябва да бъде конфликтен, а сближаващ. Не трябва да забравяме, че пътят, който води към душите на хората е застлан с благи слова.

В своето ежедневие мюсюлманите трябва да обръщат внимание както на словесното си изразяване така и на естетиката на поведението си. Впрочем Хз. Пейгамбера ни (с.а.в.) в едно свое предание умолява: „Аллах мой! Ти ме сътвори прекрасно. Направи и поведението ми да е такова!» (Ахмед б. Ханбел, Мюснед IV, 68) С тези си слова той обръща вниманието ни върху красотата на поведението ни. Поначало ислямът търси красотата във всяка постъпка на мюсюлманина. По този повод Пратеника на Аллах (с.а.с.) повелява: „Аллах обича този, който върши по

най-добрия начин всяка своя работа». Защото колкото материалната красота е важна, толкова е важна и духовната /моралната/ красота. Защото материалната красота е преходна, а духовната е трайна.

Целта, която се следва чрез ибадетите в исляма е посредством нравственото усъвършенстване да се подобрят постъпките. Затова трябва да се постигне хармонизиране на формата и съдържанието при ибадетите. Необходимо е ибадетите, които са прекрасни в нравствения смисъл да са чисти и по форма. Впрочем, в едно предание, достигнало до нас Хз. Пейгамбера (с.а.с.) ни повелява: „Има толкова много хора, които спазват оруч, но за тяхна сметка остава. Единствено факта, че са стояли гладни и жадни.“ (Ибни Маадже, Съям, 21) С тези думи той подчертал именно тази истина.

Особено когато се върши някаква добрина трябва да се избягват такива лоши постъпки като показност, натикване и други, които убиват красотата на деянието. Следващият айет привлича вниманието ни именно на това: «О, вярващи! Не проваляйте своята милостиня с натякване и обида, както онзи, който раздава своя имот за пред хората на показ, а не вярва, в Аллах и в Сетния ден! Той прилича на гладка скала, с пръст отгоре, но щом над нея се изсипе силен дъжд, оголва я. Така са безсилни за онова, което са придобили. Аллах не напътства невярващите хора» (Бакара, 264) Както става ясно от айетите и хадисите, ибадетите също така имат своето естетическо измерение.

Както във всяко отношение, така и по отношение на естетиката на постъпките и поведението най-хубавият образец за нас е Хз. Пейгамбера ни. Какво означава естетиката на постъпките в неговия живот ни показва найдобре неговото поведение при завладяването на Мекка. Хз. Мухаммед (с.а.с.) не влиза в Мекка тържествено като онези горделиви избраници, а като се навел скромно над своята камила, като милостив и състрадателен герой. Той останал верен на своята скромна, милостива и състрадателна постъпка от първия ден на обявяването на своето дело до постигането на победата ви. Впрочем, въпроса, който е задал на мекканците и отговора, който е получил от тях, показват красотата на неговите думи и постъпки: «О, мекканци! Как в момента предполагате, че ще постъпя спрямо вас?“ Те му отговорили: „Ти си наш благороден и добродушен събрат. Вярваме, че ще постъпиш с добро спрямо нас!» При тези техни думи нашият Пейгамбер (с.а.с.) повелил: „Днес моето и вашето положение е като положението на Хз. Юсуф и братята му. За това аз ще ви кажа същите думи, които Юсуф изрекъл на своите братя: „Няма укор днес към вас, Аллах да ви опрости! Той е най-милосърдие от милосърдните». (Юсуф, 92) След като им казал този ает, той им заявил: ...че са свободни да се разотидат. (Газали, Мухаммед, Фъкхус сире, 415).

Няма съмнение, че тази негова постъпка е била достатъчна той отново да ги спечели за делото на исляма. Нека не забравяме, че хората вярват повече на конкретните действия отколкото на абстрактните думи.

Изводът от всичко казано до тук е, че Всевишия Аллах желае човекът да показва красотата в своите думи и дела. Ето защо всеки мюсюлманин при всяко свое действие, било с думите или с постъпките си трябва да действа от гледна точка принципите на благородството. Следователно когато трябва той с благи думи или с благородна постъпка може да запали светлината на исляма в сърцата на своите събеседници. Наш дълг е да съчетаем думите с делата си, а останалото е Дело на Аллах.

ПОЛИГАМИЯТА В ИСЛЯМА

Хайри МЕМИШЕВ

Една от апетитните теми, която привлича вниманието на немюсюлманите и неинформираните за религията си мюсюлмани, е многоженството. Аллах Всевишния е изпратил Мухаммед (с.а.с.) със Своята съвършена система исляма, не за да създава проблеми на индивида, семейството и обществото, а за да постанови закони, които да улеснят човечеството, закони, които да издигат достойнството на превъзходното творение – човека, а не да го унизят. Във всяка повеля или препоръка на исляма се съдържа мъдрост, която осветлява пътя на мюсюлманина така, че да не изпитва нужда от допълнителна светлина. В Свещения Коран Аллах Всевишния е повелил:

Аллах е Покровителят на вярващите. Той ги извежда от тъмнините към светлината. А сатаните са покровители на невярващите. Те ги извеждат от светлината към тъмнините. (2:257)

Имайки предвид обществото, в което живеем и неговата информираност за религията, не на заден план и медиите, които хвърлят кал срещу исляма ще се опитаме да изложим на вниманието на безпристрастните информация по темата. Полигамия означава многобрачие - по-точно, ако един мъж има повече от една съпруга в едно и също време. Ако една жена има повече от един съпруг, това се нарича полиандрия. Ако бракът включва група от мъже и жени, това е комунален брак. Тези три основни вида множествен брак са повече или по-малко практикувани от различни общества през различни епохи, при различни обстоятелства. Най-разпространеният (и единствен разрешен от Исляма) вид множествен брак е полигамията. Другите два - полиандрията и груповите бракове, са абсолютно забранени.

Когато става въпрос за многоженството е необходимо да припомним историческия момент, в който се появява исляма: Мъжът е могъл да има колкото си поиска жени – без ограничение, да прави с тях каквото си поиска, да ги продава, дарява, преотстъпва – жената не се е считала за човек. Женските рожби са заравяни живи в земята:

И щом известят някого от тях за женска рожба, лицето му помрачнява и спотайва той печал. Скрива се от хората заради лошото, което са му съобщили дали да я пощади за унижение, или [жива] да я зарови в пръстта. Колко лошо отсъждат! (16:58–59)

С идването на исляма статуса на жената се издига и тя заема достойното си място:

...Не ще погубя деяние на никого от вас, нито на мъж, нито на жена вие сте един от друг... (3:195

А който върши праведни дела, мъж или жена, и е вярващ, тези ще влязат в Рая и не ще бъдат угнететени дори с браздица по костилка на фурма. (4:124)

Известни са думите на пророка Мухаммед (с.а.с.) по време на “прощалното поклонение в Мекка”: “О, хора, жените имат права над вас и вие имате права над тях....”

Мухаммед (с.а.с.) е имал 11 жени. До мединския период на исляма е имало ограничение на многоженството. През мединския период, в който започва изпращането на знамения за ислямското законодателство се ограничава броя на жените за мюсюлманите до четири. Първата съпруга на Мухаммед (с.а.с.) е предостойната Хатиджа (Аллах да е доволен от нея), известна вдовица от Мекка. Пророкът е бил на 25, а тя на 40 години. Следващите бракове на пророка (с.а.с.) са след нейната смърт. Заедно те прекарали петнайсет години преди пророчеството и десет години от пророчеството – общо 25 години съпружески живот. В рамките на брака си с нея Мухаммед (с.а.с.) не е имал друга съпруга. В допророческия период въпреки обичая мъжете да имат по много жени (има сведения, че някои имали по десет и по двайсет жени), той се жени за вдовицата Хатиджа (Аллах да е доволен от нея), при все че имал предложения от най-красивите и достойни момичета. С нея той прекарва младостта си. Именно тук трябва да подчертаем факта, че следващия му брак е, когато той бил на 50 години и то за вдовица на 55. Това е достатъчен довод, който доказва смисъла на следващите бракове на пророка и който обезсмисля нелепите нападки по адрес на тях. По време на този период е имало ожесточени битки срещу евреи и курайши, като много жени останали в нищета след като съпрузите им били убити. Оженвайки се за Джууейрийе и Умму Хабибе, Мухаммед (с.а.с.) спомогнал да преодолеят загубата на съпрузите си. Друга част от женитбите на Мухаммед (с.а.с.) имали политически характер – за приобщаване на цели племена към исляма. Има и такива, чрез които се провалят езически традиции, като разбирането, че свободен не може да вземе робиня и обратно, и също така езическата традиция, че осиновилият не може да се жени за вече изоставената съпруга на осиновения, какъвто е бил случая със Зейд и Зейнеб (Аллах да е доволен от тях). Измежду съпругите на Мухаммед (с.а.с.) единствено Айша (Аллах да е доволен от нея) е била девственица. Всички останали били овдовяли или изоставени. Като се има предвид положението на Пророка (Аллах да го благослови и с мир да го дари) и възможността му да избира каквито пожелае, той не го е направил.

Когато Мухаммед (Аллах да го благослови и с мир да го дари!) бил

изпратен, практиката на полигамията била разпространена и дълбоко вкоренена в социалния живот. Коранът нито пренебрегва тази практика, нито я отхвърля, нито я оставя без контрол или ограничение. Било е невъзможно Коранът да прояви безразличие по въпроса или да търпи хаоса и безотговорността, свързани с полигамията. Както при другите преобладаващи социални обичаи и традиции, Коранът така разглежда темата и така я третира, че да изкорени традиционните злини и да извлече съответната полза:

А ако ви е страх, че няма да сте справедливи към сираците, [ако се ожените за тях,] встъпвайте в брак с онези от жените, които харесвате две и три, и четири. А ако ви е страх, че няма да сте справедливи с една или с [пленнички] владени от десницата ви. Това е най-малкото, за да не се отклоните. (4:3)

Откъсът бил низпослан след битката при Ухуд, в която много мюсюлмани паднали убити и оставили вдовици и сираци, а нужните грижи за тях били възложени на оцелелите мюсюлмани. Бракът бил един вид защита на вдовиците и сираците. Коранът направил горното предупреждение и предоставил възможност за защита на правата на сираците и да се предотврати извършването на несправедливост от страна на покровителите към зависещите от тях.

Частта в знамението „... А ако ви е страх, че няма да сте справедливи с една...” предупреждава мъжете, че основното, което се изисква е справедливост и че препоръчителното в исляма е една жена, тъй като справедливото отношение към тях е изключително трудно, което е видно от следното знамение:

И не ще съумеете да сте справедливи към жените [си], дори да се стремите. И не се увличайте всецяло по една, та да оставите друга висяща. И ако помирявате и сте богобоязливи Аллах е опрощаващ, милосърден. (“Висяща” е жената, чийто съпруг не общува с нея, но не й дава развод.) (4:129)

Тук не се порицава многоженството, а се предупреждава за трудното спазване на справедливостта и се препоръчва една. С поставянето на определен брой жени, ислямът ограничава многоженството, както то е било възприемано в предислямския период и деликатно препоръчва една. Процентът на мюсюлманите по света женени за една жена варира между 90-95%.

Нека да разгледаме как стоят нещата в другите религии – юдейството и християнството например. Не е вярно, че те са изцяло моногамни, т.е. категорично отхвърлят полигамията, дори и днес. Някои изтъкнати юдейски учени, съобщават, че еврейските емигранти, сред които е разпространена полигамията, причиняват на израелските власти много трудности и объркване. Полигинията е позволена в Юдаизма. Съгласно законите на Талмуда Авраам е имал три жени, а Соломон е имал стотици жени. Полигинията се практикува до 1030 г. когато равина Гершом бен Иехуда я забранява със закон. Живеещите в ислямски страни еврейски общности продължават да я практикуват до 50-те години на 20-ти век, когато главните равини от Израел налагат универсална забрана за сключването на брак с повече от една жена. Християните-мормони също разрешават полигамията. Такива са възгледите и на афроазиатските епископи, които предпочитат полигамията пред изневярата между съпрузите, произволните сексуални връзки между неженените, прелюбодеянието и смяната на партньорите. В ранното средновековие, християнските мъже са можели да имат толкова съпруги колкото пожелаят, понеже Библията не ограничава броя им. По време на Библейските откровения полигамията е широко разпространена и практикувана. Приемат я от религиозна, социална и морална гледна точка, и срещу нея няма възражения. Първият случай на полигамия/бигамия в Библията е този с Ламех в Битие 4:19: „Ламех си взе две жени”. Няколко известни мъже в Стария Завет са многоженци. Авраам, Яков, Давид, Соломон и други са имали множество жени. Във 2 Царе 12:8 Бог каза чрез пророк Натан, че ако жените и наложниците на Давид не са достатъчни, Той е щял да даде още. Според 3 Царе 11:3 Соломон има 700 жени и 300 наложници (съпруги с по низш статус). Едва преди няколко века църквата ограничава броя на жените до една. Много от индуистките религиозни персонажи имат, съгласно писанията им, по няколко жени. Цар Дашрат - бащата на Рама – е имал повече от една жена. Кришна е имал няколко жени. Индуистите са по-полигинични от мюсюлманите. Публикуваният през 1975 год. доклад на „Комитета за Положението на Жената в Исляма” посочва на стр. 66 и 67, че процента на полигамните бракове, сключени в рамките на 1951 год. и 1961 год. е 5,06% сред индусите и само 4,31% сред мюсюлманите. Според индииските закони, само на мюсюлманите е позволено да имат повече от една жена. За всеки не-мюсюлманин е нелегално да има повече от една жена. Но въпреки наличната забрана индуистите са по-полигамни от мюсюлманите. В миналото дори и за индуистите не е имало ограничения по отношение на броя на съпругите. Едва 1954 година бива приет закон, който им забранява да имат повече от една жена. В момента забраната за практикуване на полигамия в Индия е наложена от конституционното право на Индия, а не от религиозните писания. Ще оставим без коментар Съединените Щати, където стотици хиляди хора сменят своите партньори. 38 000 души в Юта и в още няколко западни щата практикуват полигамия. 15 000 от тях, обаче, се обявяват за независими от църквата.

Става ясно, че не Ислямът е измислил полигамията и че с въвеждането на споменатите правила той не я поощрява като правило. Не я е отменил, защото това е против човешките нужди, а хората биха продължили старата практика, така както днес я продължават хората, чиито конституции и социални стандарти не одобряват полигамията. Ислямът е дошъл, за да бъде изпълняван, живян, практикуван, а не за да бъде в състояние на неизвестност или за да бъде смятан просто за една теория. Той е реалистичен и възгледите му за живота са най-практичните. Ето защо той разрешава условна и ограничена полигамия, защото ако би било полезно за човечеството да се забрани, Всевишния Аллах нямаше да я позволи. Но кой знае по-добре от Аллах?

ДИРЕКТОРА НА ДИРЕКЦИЯ „ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯ“ УЧАСТВА В ЗАСЕДАНИЕ НА ВМС

На 2 юни 2015 г. в гр. София, Висшия мюсюлмански съвет (ВМС) проведе редовно заседание. По покана на председателя на ВМС Ведат С. Ахмед гост на заседанието бе Емил Велинов, директор на дирекция „Вероизповедания“ към Министерския съвет.

По време на заседанието приветствени слова бяха произнесени от председателя на ВМС, главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи и г-н Емил Велинов. На заседанието се обсъдиха взаимодействието между Мюсюлманско изповедание и дирекция „Вероизповедания“. Отбелязани бяха редица проблеми, които отделни структури на Изповеданието срещат при осъществяването на дейността си и които могат да се отстранят със съдействието на Дирекцията. Директорът обеща, че Дирекцията ще продължи да оказва съдействие на Изповеданието в рамките на своята компетентност. Г-н Ахмед благодари на госта и пожела между двете институции да има по-добро сътрудничество в името на обществения мир и му подари копие на картина на Златю Бояджиев, на която са изобразени пловдивските джамии и благотворителната дейност, развиваща се около тях.

Извън срещата с г-н Велинов членовете на ВМС разискваха важни теми като Националната кампания за популяризиране на предмета „Религия-ислям“ в училищата, подготовката на летните Коран курсове и предстоящия свещен месец Рамазан. Набелязани бяха редица мерки, които да повишат нивото на курсовете и да се повиши интереса към предмета „Религия-ислям“. Също така се приеха нормативни правила за функциониране на Фонд „Зекят“ и „Садака“, които се учредиха на предишното заседание на ВМС. Не на последно място се обсъди решението на Апелативния съд по отношение на воденото дело за правоприемство, касаещо вакъфските имоти и спекулациите по този казус, появили се по медиите.